SOUVENIR

Holi Celebration 2012

PAKISTAN HINDU COUNCIL

Karachi-Pakistan

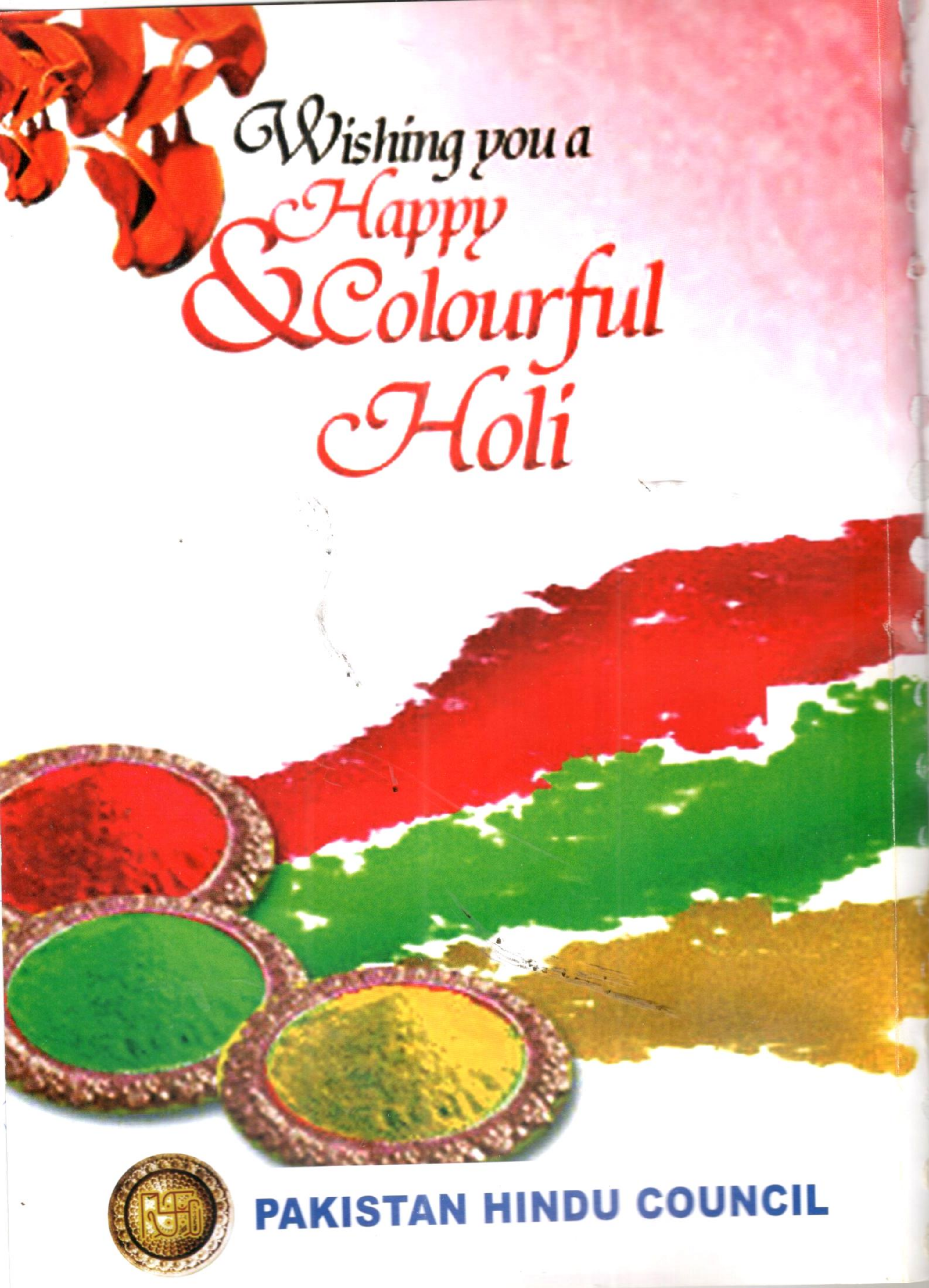
Wishing you a
Happy
& Colourful
Holi
PAKISTAN HINDU COUNCIL

Message

DR. Ramesh Kumar Vankwani

Patron
Pakistan Hindu Council

I am pleased to extend my full satisfication through this media that we founded an organization which is the only association that represents Hindu Community in true spirit at each and every level in pakistan.

pakistan Hindu Council has tried all the time energetic to maintain close contacts with the community in pakistan specially in sindh.

We are of the firm beleive that all Citizens have Equal Rights in General and should have equal access to the opportunites available in pakistan. Pakistan Hindu Council is working on this line acheive this goal.

As a member of Provincial Assemblly for 5 years and my 7 years assocaition with Pakistan Hindu Council, I have ever made efforts to share their Problems and help our community.

I Wish Pakistan Hindu Council all the Success to Solve Community Problems.

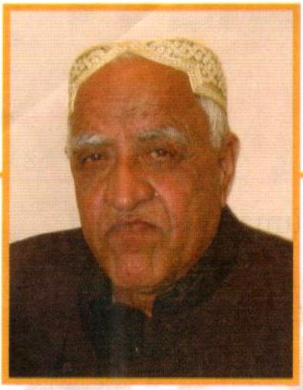

Message

Jethanand Kohistani
President
Pakistan Hindu Council

Being the Newly Elected President of Pakistan Hindu Council, I Fell immense Pleasure to Congrulate the Hindu Community to Celebrate Holi in a Simple manner due to recent incidents/ Problems currently facing our Community.

Pakistan Hindu Council is purely non political and social welfare organization, the persons who are desirous to tke part in Shewa Activities for the Community can join this Organization and Welcome them whole heartedly.

I fell personally in debted to all the members of managing committee, Advisory Council, Observer and Specially to Patron Pakistan Hindu Council Dr. Ramesh Kumar Vankwani for in the Struggle to achive this goal.

Present
Managing Committee 2012-2014

Dr. Ramesh Kumar Vankwani
Patron

Jethanand Doonger Mal Kohistani
President

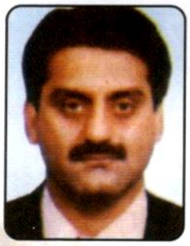

Mahesh Kumar Talreja
Vice President

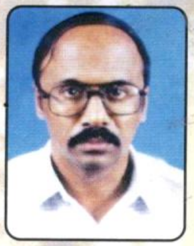

Hotchand Karmani
General Secretary

Gopal Khamuani
Joint Secretary

Jiwat Vaswani
Finance Secretary

Dr. Mohan Lal Harchandani
Member Managing Committee

Parkash Lal Moolchandani
Member Managing Committee

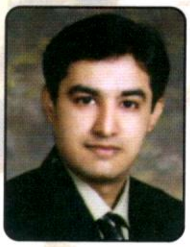

Hari Das Hablani
Member Managing Committee

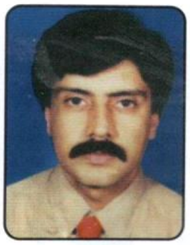

Dr. Chandar Lal Turshani
Member Managing Committee

Bharat Kumar Manglani
Member Managing Committee

Heman Kumar Motwani
Member Managing Committee

Advisory Committee 2012-2014

Raja Assermal Manglani

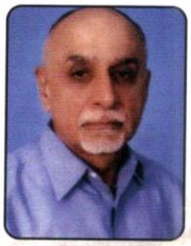
Hari Motwani

Inder Lal Herpal Das

Kishan Chand Advani

Teka Mal Manghwani

Ravi Shankar Dhirani

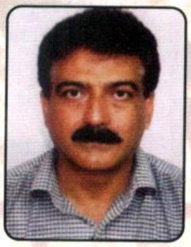
Dr. Deepak Bhagcgandani

Nanikram Chawala

Observers Panel 2012-2014

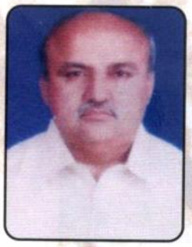
Bhagwan Das Lalchand

Chelaram Kewlani

Dileep Kumar Doultani

Gopal Sagar

Combined Marriages Diwali Celebration Committee-2012

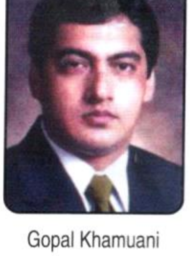
Gopal Khamuani

Bharat Kumar Manglani

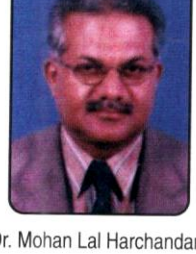
Dr. Mohan Lal Harchandani

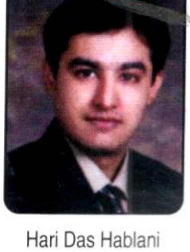
Hari Das Hablani

Parkash Lal Moolchandani

Managing Committee 2010 - 2012

Dr. Ramesh Kumar Vankwani
Patron

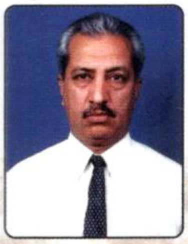

Raja Assermal Manglani
President

Mahesh Kumar Talreja
Vice President

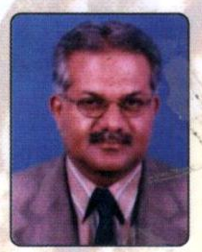

Dr. Mohan Lal Harchandani
General Secretary

Devanand
Joint Secretary

Jiwat Vaswani
Finance Secretary

Hotchand Karmani
Member Managing Committee

Teeka Mal Manghowani
Member Managing Committee

Gopal Khamuani
Member Managing Committee

Narain Jagasia
Member Managing Committee

Parkashlal Moolchandani
Member Managing Committee

Preemchand Lassi
Member Managing Committee

Advisory Committee 2010 - 2012

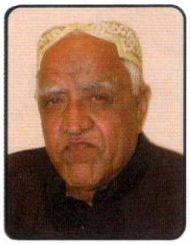
Jethanand Kohistani

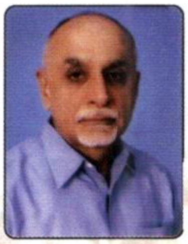
Hari Motwani

Inder Lal Harpal Das

Dr. Attur Das Sajnani

Dr. Ashok Kumar Ratnani

Chelaram Kewlai

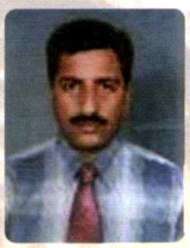
Kartar Lal Talreja

Nanikram Chawala

Observers Panel 2010 - 2012

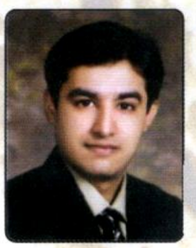
Haridas Hablani

Asoodo H. Perchani

Dileep Kumar Doultani

Bharat Kumar Manglani

Combined Marriages Diwali Celebration Committee-2010

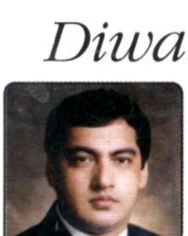
Gopal Khamuani (Coordinator)

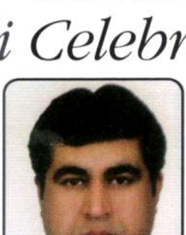
Bharat Manglani

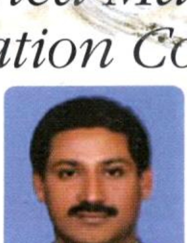
Preemchand Lassi

Haridas Hablani

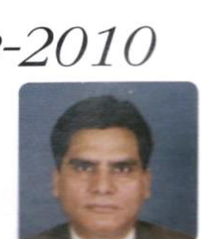
Parkash Moolchandani

Managing Committee 2008-2010

Dr. Ramesh Kumar Vankwani
Patron

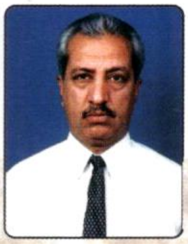

Raja Assermal Manglani
President

Mahesh Kumar Talreja
Vice President

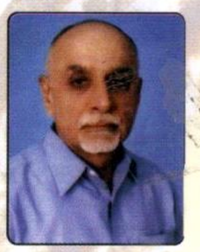

Hari Motwani
General Secretary

Devanand
Joint Secretary

Jiwat Vaswani
Finance Secretary

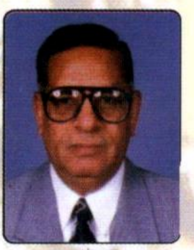

Rana Srichand
Member Managing Committee

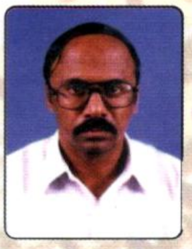

Hotchand Karmani
Member Managing Committee

Inderlal Ahuja
Member Managing Committee

Meeromal
Member Managing Committee

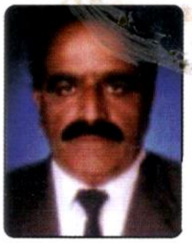

Dewan Lekhraj Manglani
Member Managing Committee

Dr. Hansraj
Member Managing Committee

Advisory Committee 2008-2010

Kanaya Lal Gauba

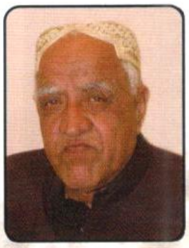

Jethanand Kohistani

Dr. Dayaram Essarani
Minister Sindh (Wild Life)

Ishwardas (Ex. MPA)

Manoharlal Dawani

Dr. Attur Das Sajnani

Dr. Mohan Lal Harchandani

Inder Lal Harpal Das

Observers Panel 2008-2010

Chelaram Kewlali

Dr. Ashok Kumar Ratnani

Mukhi Dharmoon Mal

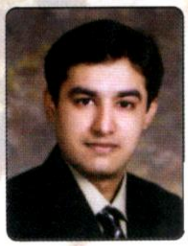

Haridas Hablani

Combined Marriages Diwali Celebration Committee-2009

Gopal Khamuani
(Coordinator)

Bharat Manglani

Dr.Mohan Lal Harchandani

Haridas Hablani

Parkash Moolchandani

Managing Committee 2006-2008

Dr. Ramesh Kumar Vankwani
Patron

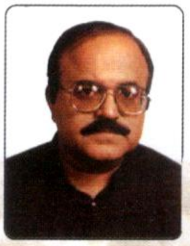
Murli. P. Gangwani
President

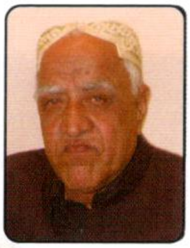
Jethanand Lohana Kohistani
Vice President

Visharam A. Tharwani (Late)
General Secretary

Manohar Dawani
Joint Secretary

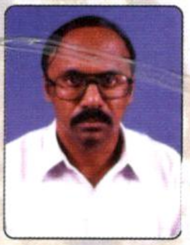
Hotchand Karmani
Finance Secretary

Murli Manohar
Member Managing Committee

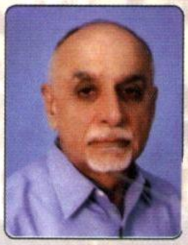
Hari Motwani
Member Managing Committee

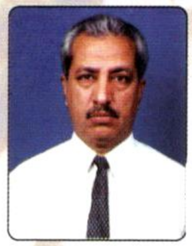
Raja Assermal Manglani
Member Managing Committee

Dr. Srichand Ochani
Member Managing Committee

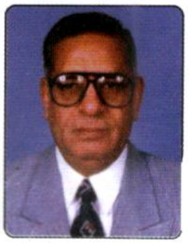
Rana Scrichand
Member Managing Committee

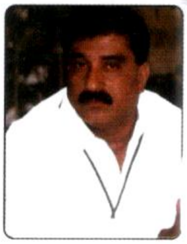
Dr. Ashok Kumar Ratnani
Member Managing Committee

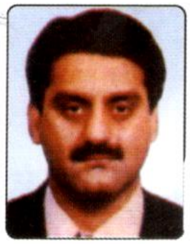
Mahesh Sarwanad
Member Managing Committee

Combined Marriages & Diwali Program 2011

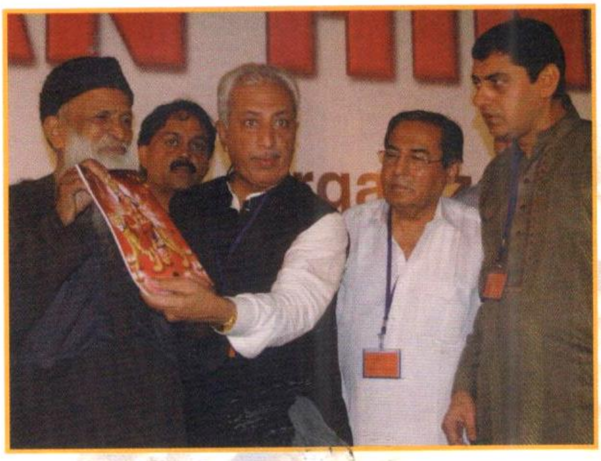

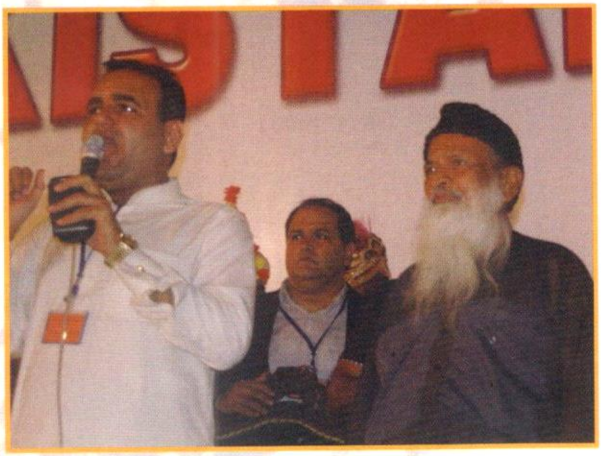

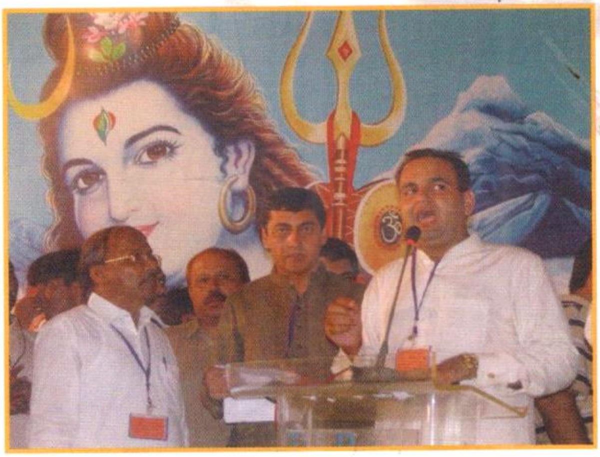

Combined Marriages & Diwali Program 2011

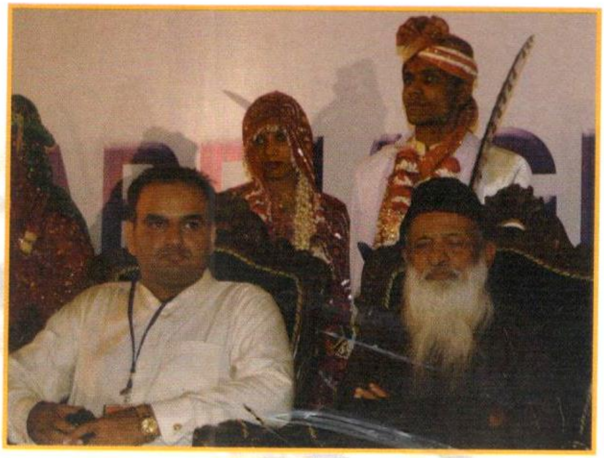

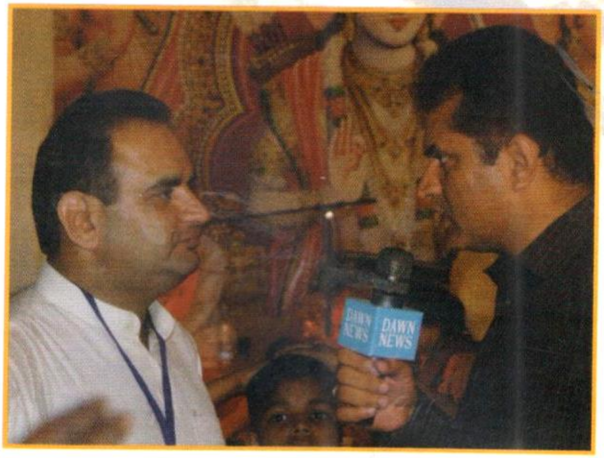

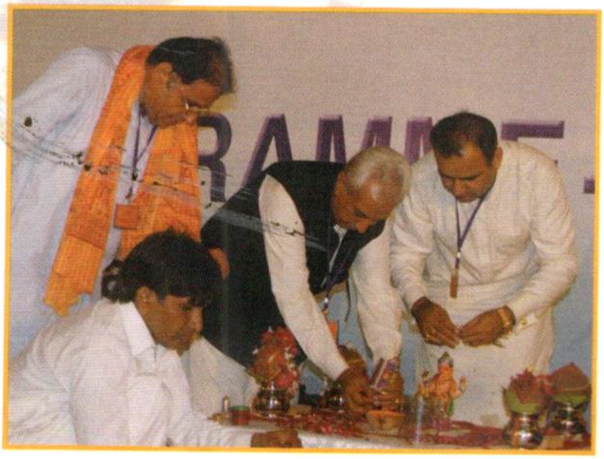

General Body Metting & Election 2012

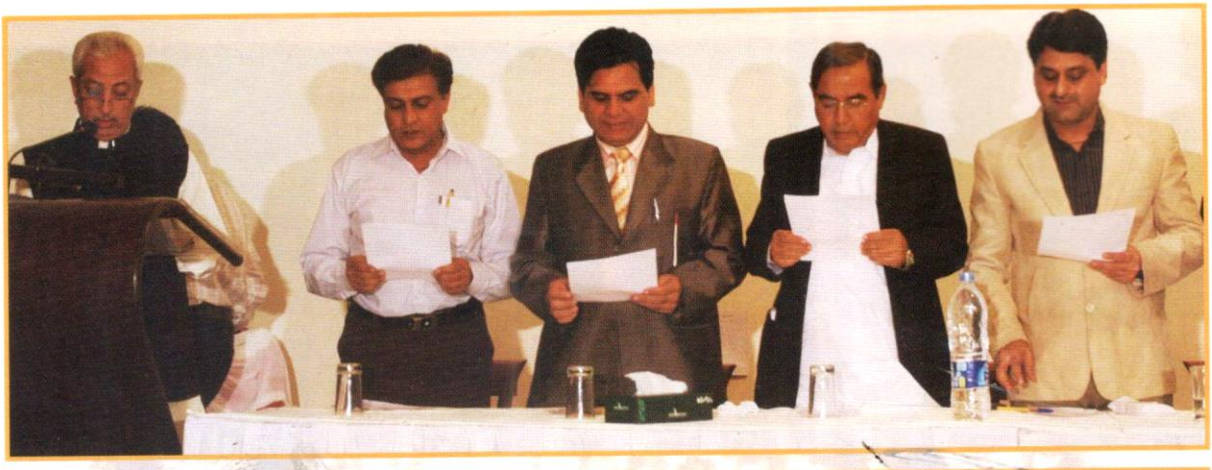

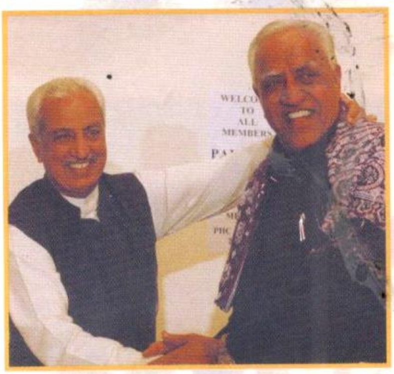

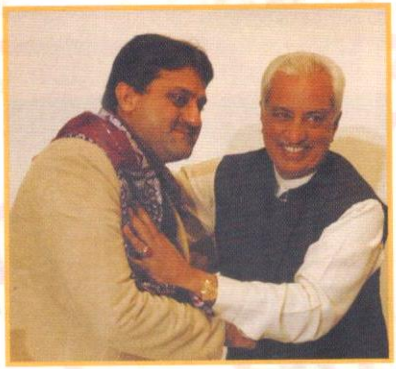

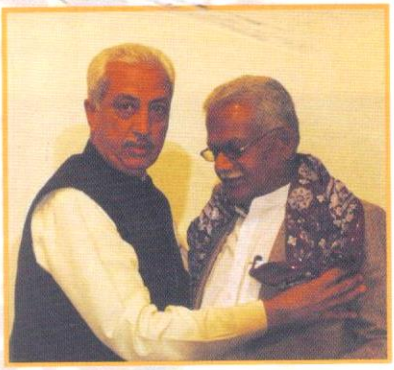

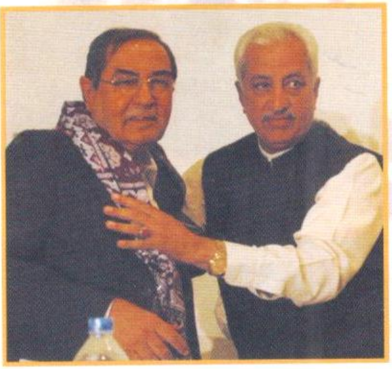

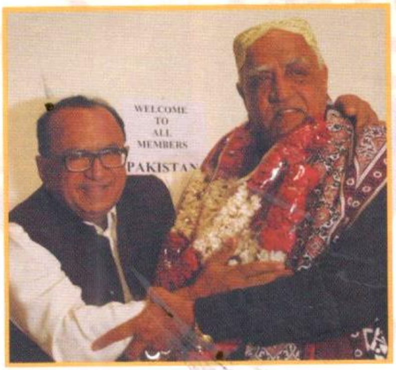

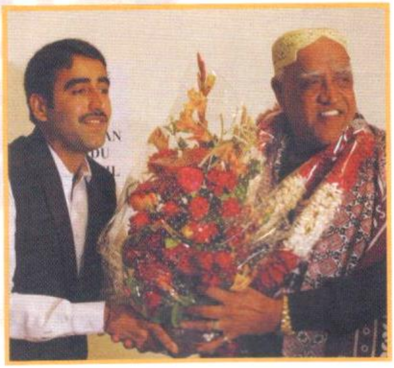

General Body Metting & Election 2012

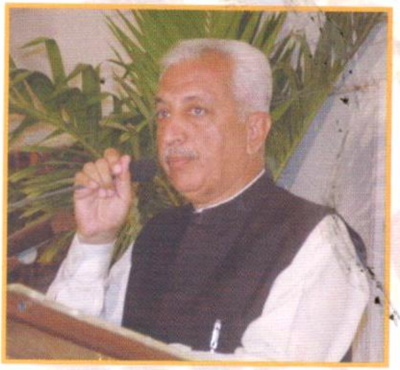

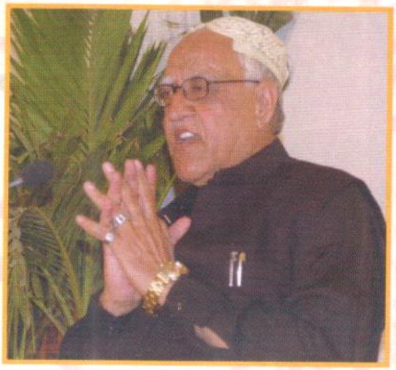

Best Wishes

to

Hindu Community

on the occassion of

Holi Festival

from

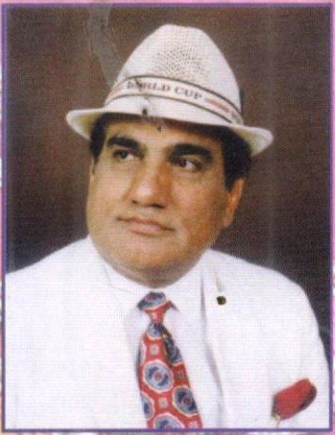

Syed Murad Ali Shah
Chairman

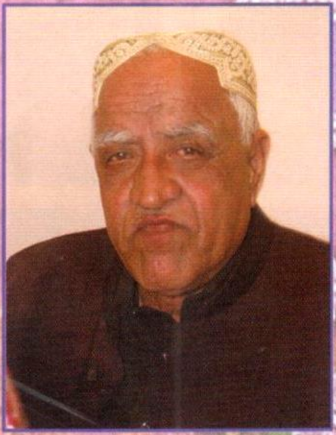

Jethanand Kohistani
Managing Director

SHAH GROUP OF INDUSTRIES

Good Luck Textile Mills (Pvt.) Ltd, Hub Chowki

Head Office: 408, Cotton Exchange Building, I.I. Chundrigar Road Karachi

Happy Holi
A Spring Festival of COLORS & togetherness
Feast yourselves to define Holi
10th & 11th March 2012
Rs.850
+ tax
Enjoy your Holi Festival
with live music at
Seafront
with special rate & menu
(vegetarian & non-vegetarian)
BEACH LUXURY
KARACHI
UAN: 111 BLH(254) 111
For reservations please contact: 021-35611031 Ext: 1807 & 1804

LIFE MEMBERS PAKISTAN HINDU COUNCIL

S. No.	Name of Members	City/Town	S. No.	Name of Members	City/Town
01	Dr.Ramesh Kumar Vankwani	Karachi	36	Dewan Lekhraj Manglani	Thano Bola Khan
02	Murlidhar P. Gangwani	Karachi	37	Engr.Hotchand Karmani	Mithi
03	Jethanand Kohistani	Karachi	38	Kanayalal Gauba	Karachi
04	Raja Assermal Manglani	Karachi	39	Kartar Lal Ramchand	Karachi
05	Inderlal Herpaldas	Karachi	40	Bihari Lal Durgomal	Karachi
06	Harichand Srichand Rajani	Karachi	41	Srichand Kundan Das Ochani	Karachi
07	Ashok Kumar Rajumal	Karachi	42	Nanikram Hariram Jethwani	Karachi
08	Hari Motwani	Karachi	43	Tekamdas Khatri	Karachi
09	Visharam Tharwani (Late)	Karachi	44	Madan Lal Gordhan Das	Karachi
10	Dr.Ashok Kumar Ratnani	Karachi	45	Boolchand Tharoomal	Karachi
11	Chander Lal Ladakram Pagarani	Karachi	46	Khubchand Ochani	Karachi
12	Dayal Das Ladakram Madhani	Karachi	47	Kesho Lal Gobindram	Karachi
13	Jiwat Vaswani	Karachi	48	Engr.Shamlal Hakumatrai	Karachi
14	Murli Manohar Soni	Karachi	49	Dr.Atturdas Sajnani	Karachi
15	Nirmaldas Moolchand	Kandhkot	50	Ranchordas Bekhatmal (Late)	Karachi
16	Ghansham Chunilal	Kandhkot	51	Ishwardas Pitamberdas	Mirpurkhas
17	Kishanchand Advani	Karachi	52	Dr.Mohanlal Chandiram	Karachi
18	Vishnu Raja Kavi	Karachi	53	Engr.Naraindas Jagesia	Karachi
19	Tolaram Doongarmal	Sari	54	Dr.Nandlal Pirsumal Kesrani	Islamkot
20	Mahesh Kumar Talreja	Kandhkot	55	Mahesh Kumar Essrani	Karachi
21	Bharatlal Lachman Das	Kandhkot	56	Chelaram Kesomal Kewlani	Karachi
22	Gobindram Heromal Chugh	Karachi	57	Tekamal Manghwani	Karachi
23	Satyapal Chunomal	Karachi	58	Devanand Kirpaldas Mankani	Karachi
24	Dr.Girdharilal Dhanomal Veerjiani	Karachi	59	Bhagwandas Lalchand	Hyderabad
25	Dr.Partab Nenwani	Karachi	60	Dr.Shahdev Mohanlal Hirani	Karachi
26	Sunil Kumar Shewakram	Karachi	61	Dr.Parkash Khatwani	Karachi
27	Pehlajrai Sadhumal	Karachi	62	Dayo alias Dayaram	Karachi
28	Satramdas (Ravi Dawani)	Karachi	63	Seth Pesumal Gangomal Arlani	T.B.Khan
29	Sham Lal Daryanomal	Karachi	64	Gopal Khamuani	Karachi
30	Jethamal Jhamandas	Karachi	65	Mukesh Kumar Talreja	Karachi
31	Teckchand Khetpal	Karachi	66	Mukhi Dharmoomal	T.B.Khan
32	Manohar Lal Bhagwan Das	Karachi	67	Sachanand	Karachi
33	Asoodo H. Parchani	Karachi	68	Manoharlal Panjumal	Karachi
34	Haridas Hablani	Karachi	69	Rana Srichand Jetomal	Karachi
35	Nawal Rai Bherumal	Thano Bola Kahn	70	Parshotamdas Vaswani	Quetta

LIFE MEMBERS PAKISTAN HINDU COUNCIL

S. No.	Name of Members	City/Town	S. No.	Name of Members	City/Town
71	Meeromal Sanghar	Sanghar	106	Kundanmal Essardas Sirwani	Hyderabad
72	Shaman Mal Chetandas	Karachi	107	Dilip Kumar Bhojomal	Karachi
73	Sadhumal Ahuja	Karachi	108	Jai Parkash Ukrani	Karachi
74	Nandlal Dewan Topandas	Karachi	109	Dr.Parkash Vishandas Pagarani	Islamkot
75	Sadhumal Meghani	Karachi	110	Dilip Kumar Ramchand Ratnani	Canada
76	Lakhmichand Wadhwani	Karachi	111	Ashok Kumar Pirbhulal Chandra	Mithi
77	Engr.Nandlal Maghandas	Karachi	112	Nathuram Khushaldas	Choore
78	Veebhomal Shakanmal	Matiari	113	Shewakram Jethomal	Hyderabad
79	Heman Kumar Motwani	Islamkot	114	Dhiraumal Pirsumal Madhani	Hyderabad
80	Jai Kumar Basumal	Karachi	115	Parkashlal Moolchandani	Karachi
81	Shamlal Lassi	Karachi	116	Doulatmal Khilomal	Karachi
82	Chander Lal Rejhumal	Karachi	117	Bharat Kumar Manglani	Karachi
83	Dr.Hansraj Mukhi Pirumal	Karachi	118	Kewalram Bhamahani	Hyderabad
84	Premchand Assandas	Karachi	119	Subash Attamram Motwani	Hyderabad
85	Dr.Lekhraj Kella Chunilal Kella	Karachi	120	Dr.Ram Teckchand Bhimani	Hyderabad
86	Cancelled	= = = = =	121	Dr.Chandiram Heromal Shahani	Hyderabad
87	Nanakram Sajanmal Chawala	Ghotki	122	Dr.Prem Kumar Vankwani	Hyderabad
88	Chetandas Katchi	Tando Allahyar	123	Lakhmichand Hariramani	Karachi
89	Inderlal Ahuja	Karachi	124	Doulatram Doultani	Karachi
90	Roopchand Ghansham Das	Karachi	125	Mukesh Kumar Arjundas Shahani	Karachi
91	Mukhi Lalumal Jethomal	Sanghar	126	Heranand Duranomal Harwani	Karachi
92	Ramchand Herpaldas	Karachi	127	Dr.Kishore Mahadev Maheshwari	Hyderabad
93	Lalchand Relumal Sirwani	Sanghar	128	Doulatram Jhumroomal	Hyderabad
94	Mukhi Deoomal Chandan Mal	T.B.Khan	129	Tarachand Kodomal Lohana	Hyderabad
95	Lajpat Shankerlal Dhirani	Mithi	130	Pehlaj Kumar Manglani	Hyderabad
96	Mukhesh Kumar Vasandani	Karachi	131	Daryanomal Versimal	Matli
97	Gotam Mohanlal Kessani	Karachi	132	Haresh Kumar Pehlajmal	Shahdadpur
98	Dr. Mohanlal Bekhomal Andani	Islamkot	133	Assermal Lalchand Lohana	Sanghar
99	Shamanmal Tejanmal Lohana	Hyderabad	134	Khimchand Relumal Panjwani	Hyderabad
100	Mangaldas Nawani	Hyderabad	135	Seth Dilip Kumar Pesumal Arlani	Hyderabad
101	Dayaram Ramoomal Lohana	Hyderabad	136	Ramesh Kumar Manghomal	Karachi
102	Vishnumal Hotumal Chimrani	Hyderabad	137	Assumal Laloomal	Thano Bola Khan
103	Nandlal Asharam Essrani	Hyderabad	138	Bheromal Tejumal	Thano Bola Khan
104	Jiwatram Alias Nathumal	Hyderabad	139	Bhojomal Teckchand	Golarchi
105	Chetandas Jairamdas Ratnani	Hyderabad	140	Ashok Kumar Attumal	Hyderabad

LIFE MEMBERS PAKISTAN HINDU COUNCIL

S. No.	Name of Members	City/Town
141	Ravi Shanker Ranchor Das	Karachi
142	Manoj Kumar Bachani	Mithi
143	Mehromal Veedhomal	Rohari
144	Gehimal Perumal	Khairpur
145	Ramesh Babu Assnani	Mirpurkhas
146	Kirshan Mal Vikiomal	Golarchi
147	Kailash Lal Gopal Das	Shahdad kot
148	Moti Lal Mirchumal Tarwani	Hyderabad
149	Anil Ram Kakooram Batra	Ghotki
150	Khemchand Kundanmal	Karachi
151	Nandlal Mohan Lal Nawani	Hyderabad
152	Leelomal Alias Lilaram	Hyderabad
153	Premchand Mirchumal	Karachi
154	Aloomal Veeromal Lohana	Badin
155	Doulatram Leelaram	Hyderabad
156	Kishanchand Khemanmal	Thatta
157	Bherumal Hotumal Moolani	Thatta
158	Srichand Audhomal Sachdev	Hyderabad
159	Ishwarlal Teckchand Assnani	Hyderabad
160	Pherumal Pohomal	Hyderabad
161	Raj Kumar Tolaram Lohana	Noshero Feroz
162	Kishan Lal Aagurmal Lohana	Sanghar
163	Kanyalal Manglani	Matiyari
164	Samandas Dayaram Veedani	Thano Bola Khan
165	Veeromal Dinani	Thano Bola Khan
166	Rejhumal Chularam	Qazi Ahmed
167	Dilip Kumar Doultani	Hyderabad
168	Dr.Kailash Kumar Lajpatrai	Naukot
169	Veeromal Khilomal	Gadap
170	Lekhomal Alias Lekhraj	Mole Sharif
171	Dr. Ramesh Kumar Soomarmal	Karachi
172	Dr. Ashok s/o Chetumal	Karachi
173	Mrs. Mangla Sharma	Karachi
174	Ashok Kumar Chhabdia	Karachi
175	Dr. Khushaldas Roopchand	Karachi
176	Dr. Gotam Ratan Roopani	Karachi
177	Mr. Sunil Kumar s/o Parmanand	karachi
178	Dr. Shahdev Vankwani	Naukot
179	Mr. Chander Kaloomal Ailani	Naukot
180	Mr. Haresh Kaloomal Ailani	Naukot
181	Mr. Hotchand Bhuromal Lalwani	Naukot
182	Mr. Lala Tirath Bhuromal Amani	Naukot
183	Mr. Bherumal Panjumal Vankwani	Naukot
184	Mr. Chander Metharam Meghjiani	Naukot
185	Mr. Pardeep Sukhdev Kessrani	Naukot
186	Mr. Gotam Lachman Das Bhutani	Hyderabad
187	Mr. Shamdas Vaswani	Hyderabad
188	Cancelled	
189	Mr.Narendar (Ram) SH. Meghjiani	Naukot
190	Mr.Tirath Das Budhumal Ailani	Naukot
191	Mr. Kanhiya Lal Manglani	Matiyari
192	Mr.Mohan Lal Bherumal	Karachi
193	Mr.Shahdev Dalumal	Karachi
194	Mr.Peetumal Sukhram Das	Hyderabad
195	Mr.Moolchand Beramal Harwani	Karachi
196	Mr.Inder Kumar Bhomjimal Ojha	Karachi
197	Mr.Bhesham Ojha	Karachi
198	Mr.Satyapal Boolchand Nagpal	Karachi
199	Mr.Thakoomal	Hyderabad
200	Mr.Jai Kumar Chetram Dhirani	Hyderabad
201	Mr.Jethomal Mohandas	Pangrio
202	Mr.Krishan Lal Photomal	Pangrio
203	Mr.Chandiram Satramdas	Hub Choaki
204	Mr.Mirchumal Vasandmal Rajput	Kotri
205	Mr.Nawal Mal Mukhi Relumal	Karachi
206	Mr.Gopaldas Jhamandas Lund	Karachi
207	Mr.Pardeep Gobindram Chugh	Karachi
208	Mr.Ramesh Lal Giyan Chand	Karachi
209	Mukhi Jethanand s/o Chatermal	Karachi
210	Govind ram Tharoomal Tekwani	Bella Balochistan
211	Tarachand Tekchand Keswani	Utthal Balochistan
212	Asan Das Qeemqt Mal Moolwani	Bella Balochistan
213	Mukaesh Kumar	Ghouspur
214	Kishanchand Manglani	Thana Bula Khan
215	Ashok Kumar Punshi	Kashmore
216	Ravi Shanker Hotwani	Khipro
217	Dr. Jethanand Hotwani	Khipro
218	Eng. Phero Mal	Jhark
219	Kishore Kumar	T.B. Khan
220	Dr. Ashok Kumar	T.B. Khan
221	Dr. Vishno Mal	T.B. Khan
222	Dr. Chetan Mal	T.B. Khan
223	Kishore Kotak	Mithi/ USA
224	Prof. Ashok Kumar	Karachi
225	Aasharam Das	Mirpur Bathoro
226	Thakur Das	Golarchi
227	Dr. Jeso Mal	Karachi
228	Babu Heman Das Kothari	Mithi / Karachi
229	Jai Kumar Motiani	Karachi
230	Lal Chand Wadhwani	Karachi
231	Chetan Mal Arwani-MPA	Sujawal
232	Lal Chand Devnani	Nawab Shah
233	Mohan Das Devnani	Karachi
234	Nanikram (Santosh Kumar)	Karachi
235	Misri Ladhani	Karachi
236	Namdev S/o Malhumal	Karachi
237	Premchand	Karachi
238	Dr. Deepak Kumar Bhagchandani	Karachi
239	Kirpal Das s/o Gurdinomal Rajani	Karachi
240	Dr. Wadhumal s/o Hari Ram	Shahdadpur
241	Ravender Kumar Hemnani	Karachi
242	Dr. Jai Parkash Nihalani	Karachi
243	Preemchand Jethanand Kohistani	Karachi
244	Sham Lal Khemoon Mal Kohistani	Karachi
245	Veerumal s/o Devanmal	Jamshoro
246	Versee s/o Seo Mal	Mirpurkhas
247	Naromal s/o Jethomal	Karachi
248	Naraindas s/o Dayaram	Hyderabad
249	Haresh Kumar s/o Gopal Das	Khadro

ASSOCIATE MEMBERS - PAKISTAN HINDU COUNCIL

S. No.	Name of Members	City/Town	S. No.	Name of Members	City/Town
01	Rai Partab Bhagwandas	Karachi	24	Seesomal Assomal Lohana	Moro
02	Suresh Kumar Khimnani	Matli	25	Essardas Revachand	Bhirya City
03	Gopichand Tolaram Behrani	Hyderabad	26	Dr.Shahdev Sitaldas Vankwani	Karachi
04	Nandlal Sitaldas Sadhwani	Mithi Tharparkar	27	Pawan Kumar Pirsumal	Bhirya City
05	Jagdish Kumar Thakkur	Karachi	28	Vikash Inder Lal Ahuja	Karachi
06	Dipak Kumar Birjlal	Karachi	29	Manoj Kumar Lohana	Hyderabad
07	Sitaldas Aialdas Batra	Karachi	30	S.K.Dodani	Karachi
08	Sunil Kumar Birjlal	Karachi	31	Mool Shankar K. Shahani	Naukot
09	Ajeet Kumar Ramesh Lal	Karachi	32	Ghansham Das Shewaram	Naukot
10	Darvesh Kumar Roshan Lal	Karachi	33	Subash Chander Madhavji	Karachi
11	Engr. Lal Ramchand	Karachi	34	Shankar Lal Bharwani	Hyderabad
12	Chander Lal Lalchand	Karachi	35	Jagdish Ramchand Mulani	Hyderabad
13	Tikamdas Jiwatram	Karachi	36	M.Parkash R.Mathani	Hyderabad
14	Bheromal Dhanumal Veerjiani	Karachi	37	Dr.Shankar Mangharam Vankwani	Islamkot
15	Kanhiyalal Aialdas	Karachi	38	Ramesh Bhikhaji Mana	Karachi
16	Goindmal Thadomal	Kandiyaro	39	Dr. Chetan Das Budhumal Ailani	Hyderabad
17	Lalchand Chelomal Lohana	Kandiyaro	40	Sardar Ramesh Singh Advani	Karachi
18	Kailash Kumar Kanyalal	Bhirya City	41	Nathu Ram Manglo Mal	Karachi
19	Kishumal Tolomal Lohana	Bhirya City	42	Haresh Kotak	Karachi
20	Jethomal Gaganmal Lohana	Bhirya City	43	Miss. Rekha Vankwani	Hyderabad
21	Dr.Haresh Kanyalal	Bhirya City	44	Jivraj.K. Maheshwari	Karachi
22	Kishanchand Gopal Das	Karachi	45	Engr. Deep Chand	Choondiko
23	Eidandas Choithram Dulani	Noshero Feroz	46	Dr. Ram Kumar	Hyderabad

Youth Wing Members of PHC

- Dr.Jai Parkash S/o Tarachand
- Sunil Kumar S/o Popatmal
- Rajesh Kumar S/o Kirshan Lal
- Sunil Dat S/o Vasdev
- Ramesh Kumar S/o Jivraj K.Maheshwari
- Rajesh Kumar Maheshwari
- Mahesh Kumar S/o Ashok Kumar
- Haresh Kumar S/o Ashok Kumar
- Narinder S/o Roop Basant
- Suresh Kumar
- Vijay Kumar S/o Johari Lal
- Mukesh Rana S/o Sugan Rana
- Engr. Pardeep Kumar Sanjhira
- Vijay Kumar Chauhan
- Pirkash Maheshwari s/o Malji Ram Maheshwari

Ladies Wing Members of PHC

- Meenakshi D/o Vishnu Parmar
- Anila Rathi D/o Tikamdas
- Mrs.Shobna Khatri D/o Santosh Kumar
- Dr.Susheela D/o Dr.Vijai Kumar
- Dr.Lajwanti Khatwani D/o Shankarlal Lohana
- Miss.Kamala D/o Shankarlal Lohana
- Nirmila Bai D/o Ramesh Lal
- Sonya D/o Ramesh Kumar
- Lakhan Bai W/o Kirori Ram
- Rekha Kishanchand Ochani
- Shabita Khatwani
- Daya Wanti W/o Haresh Sharma
- Parveen Ramesh W/o Ramesh Dhanji
- Aash Kumari Hemnani W/o Chandarlal
- Sadhna W/o Prof. Ramchand Gangwani
- Neelam Goswami
- Kavita Krish Murti D/o Durga Das
- Parveen M. Marker
- Lila Bai W/o Jassa Chauhan

LIST OF COUPLES PARTICIPATING IN COMBINE MARRIGES PROGRAMM 2008

S.NO	NAME OF BRIDE & GROOM	ADDRESS	S.NO	NAME OF BRIDE & GROOM	ADDRESS
1	Miss. Tara Bai weds Mr. Sanjay Kumar	Karachi	10	Miss. Aasha weds Mr. Ravi	Karachi
2	Miss. Hansa Bai weds Mr. Kalash	Karachi	11	Miss. Marrium weds Mr. Bhamro	Umerkot
3	Miss. Rena Bai weds Mr. Manhar	Karachi	12	Miss. Sunita weds Mr. Ameet Kumar	Karachi
4	Miss. Soni Bai weds Mr. Valij	Karachi	13	Miss. Anita weds Mr. Raj	Karachi
5	Miss. Pamilla Bai weds Mr. Raju	Karachi	14	Miss. Shobha weds Mr. Aneel	Karachi
6	Miss. Jooti Bai weds Mr. Rajesh	Karachi	15	Miss. Meera Bai weds Mr. Haresh	Karachi
7	Miss. Poonam Bai weds Mr. Sajan	Karachi	16	Miss. Hina weds Mr. Parkash	Karachi
8	Miss. Sonam weds Mr. Manoj	Karachi	17	Miss. Chanda weds Mr. Mahesh	Karachi
9	Miss. Deepka weds Mr. Janti	Karachi			

LIST OF COUPLES PARTICIPATING IN COMBINE MARRIGES PROGRAMM 2009

S.NO	NAME OF BRIDE & GROOM	ADDRESS	S.NO	NAME OF BRIDE & GROOM	ADDRESS
1	Miss. Chanda weds Mr. Faqeero	Tandoallahyar	17	Miss. Jamna weds Mr. Heeralal	Karachi
2	Miss. Madhoo Bai weds Mr. Deepak Kumar	Karachi	18	Miss. Manika weds Mr. Manglo	Karachi
3	Miss. Aneeta weds Mr. Shuneel	Karachi	19	Miss. Bhagwati weds Mr. Sukhio	Nawabshah
4	Miss. Heema Bai weds Mr. Dhanesh Kumar	Karachi	20	Miss. Piyari weds Mr. Prem	Qazi Ahmad
5	Miss. Rekha Bai weds Mr. Mukesh	Karachi	21	Miss. Anita weds Mr. Kanti	Karachi
6	Miss. Latta Bai weds Mr. Baboo Lal	Karachi	22	Miss. Lachmi weds Mr. Mukesh	Karachi
7	Miss. Meena weds Mr. Rajesh	Karachi	23	Miss. Rajni Bai weds Mr. Sunny	Karachi
8	Miss. Tara weds Mr. Kanti	Karachi	24	Miss. Deepa weds Mr. Sham	Karachi
9	Miss. Rajna weds Mr. Dharam	Karachi	25	Miss. Komal weds Mr. Shanti Lal	Karachi
10	Miss. Chanda weds Mr. Rajan	Karachi	26	Miss.Sunita weds Mr.Suneel	Karachi
11	Miss. Rani weds Mr. Kishor	Karachi	27	Miss. Reena weds Mr. Manoj Solanki	Karachi
12	Miss. Jethy weds Mr. Govind	Karachi	28	Miss. Soomal weds Mr. Manoj Narsee	Karachi
13	Miss. Gavri weds Mr. Bherumal	Mirpurkhas	29	Miss. Vijanti weds Mr. Natwarlal	Karachi
14	Miss. Keshoo weds Mr. Dileep Kumar	Sanghar	30	Miss. Sonam weds Mr. Anil Kumar	Karachi
15	Miss. Ajnee weds Mr. Naresh Kumar	Nangar	31	Miss. Aarti weds Mr. Naresh Kumar	Karachi
16	Miss. Sunita weds Mr. Ramesh	Karachi	32	Miss. Muskan weds Mr. Manoj Shanker	Karachi

LIST OF COUPLES PARTICIPATING IN COMBINE MARRIGES PROGRAMM 2010

S.NO	NAME OF BRIDE & GROOM	ADDRESS	S.NO	NAME OF BRIDE & GROOM	ADDRESS
1	Miss. Hina Weds Mr. Gopal	Karachi	29	Miss. Shardha Weds Mr. Vikram Bajaj	Karachi
2	Miss. Lalita Weds Mr. Chandu	Karachi	30	Miss. Rajni Bai Weds Mr. Anil Kumar	Karachi
3	Miss. Komal Weds Mr. Vijay	Karachi	31	Miss. Lachmi Weds Mr. Preemchand	Karachi
4	Miss. Kumari Komal Weds Mr. Ravi	Karachi	32	Miss. Meeni Weds Mr. Tejo	Sanghar
5	Miss. Chanda Weds Mr. Vijesh	Umerkot	33	Miss. Shugna Weds Mr. Bheemo	Badin
6	Miss. Tanoja Weds Mr. Sagar	Karachi	34	Miss. Soomri Weds Mr. Pramchand	Mirpurkhas
7	Miss. Meena Weds Mr. Jayanti	Hyderabad	35	Miss. Sodhee Weds Mr. Heero	Sanghar
8	Miss. Dina Weds Mr. Avinash	Karachi	36	Miss. Neenoon Weds Mr. Partab	Mirpurkhas
9	Miss. Rena Weds Mr. Babu	Karachi	37	Miss. Seetan Weds Mr. Lalji	Badin
10	Miss. Shobha Weds Mr. Dinesh	Karachi	38	Miss. Khemi Bai Weds Mr. Ranjho	Ukmerkot
11	Miss. Anjli Weds Mr. Govinda	Karachi	39	Miss. Lachmi Weds Mr. Laloo	Umerkot
12	Miss. Radhika Weds Mr. Mukesh	Karachi	40	Miss. Devi Weds Mr. Harchand	Sanghar
13	Miss. Aasha Weds Mr. Anil Kumar	Karachi	41	Miss. Shanti Weds Mr. Shewaram	Sanghar
14	Miss. Lata Weds Mr. Chandu	Karachi	42	Miss. Bhuri Weds Mr. Jodho	Umerkot
15	Miss. Madhoon Weds Mr. Devanand	Karachi	43	Miss. Neetoo Weds Mr. Walchand	Umerkot
16	Miss. Jharna Weds Mr. Sham jee	Karachi	44	Miss. Ganga Weds Mr. Khemchand	Umerkot
17	Miss. Rajna Weds Mr. Lachaman	Karachi	45	Miss. Ganga Weds Mr. Kirshan	Mirpurkhas
18	Miss. Meera Bai Weds Mr. Manoj	Karachi	46	Miss. Jamna Weds Mr. Bhagwano	Mirpurkhas
19	Miss. Anita Weds Mr. Anil Kumar	Thatta	47	Miss. Dharman Weds Mr. Rano	Umerkot
20	Miss. Shardha Weds Mr. Vijay Kumar	Karachi	48	Miss. Khatoo Weds Mr. Kheemo	Mirpurkhas
21	Miss. Shama Weds Mr. Ravi Kumar	Karachi	49	Miss. Meeran Weds Mr. Moti	Umerkot
22	Miss. Vijinti Weds Mr.Avinash	Karachi	50	Miss. Dhai Weds Mr. Sajan	Mirpurkhas
23	Miss. Sunita Weds Mr. Ravi	Karachi	51	Miss. Sugna Weds Mr. Leemon	Sanghar
24	Miss. Kumari Joty Weds Mr. Babulal	Karachi	52	Miss. Anilla Weds Mr. Govinda	Karachi
25	Miss. Jamna Bai Weds Mr. Ravender	Karachi	53	Miss. Deman Bai Weds Mr. Haresh	Sanghar
26	Miss. Anna Weds Mr. Amarsi	Karachi	54	Miss. Parvati Weds Mr. Danish	Karachi
27	Miss. Wali Bai Weds Mr. Ravi	Karachi	55	Miss. Kesho Weds Mr.	
28	Miss. Jamna Weds Mr. Jevan	Karachi			

LIST OF COUPLES PARTICIPATING IN COMBINE MARRIGES PROGRAMM 2011

S.NO	NAME OF BRIDE & GROOM	ADDRESS	S.NO	NAME OF BRIDE & GROOM	ADDRESS
1	Miss. Urmella Weds Mr. Bisha	Karachi	41	Miss. Kavita Weds Mr. Ramesh Kumar	Nawabshah
2	Miss. Sunia Weds Mr. Raju	Tando Adam	42	Miss. Raakhi Weds Mr. Shankar	Karachi
3	Miss. Sunita Weds Mr. Ramesh	Karachi	43	Miss. Rekha Weds Mr. Vijesh	Karachi
4	Miss. Rupa Weds Mr. Prem	Karachi	44	Miss. Sheela Weds Mr. Darmesh	Karachi
5	Miss. Maya Weds Mr. Lalchand	Karachi	45	Miss. Laxmi Weds Mr. Rajesh	Karachi
6	Miss. Kamla Weds Mr. Warjhang	Karachi	46	Miss. Geeta Weds Mr. Kanti Lal	Karachi
7	Miss. Chandni Weds Mr. Bhagwan Das	Karachi	47	Miss. Raajee Weds Mr. Raju	Karachi
8	Miss. Sonnia Weds Mr. Rama	Karachi	48	Miss. Meena Weds Mr. Veeru	Karachi
9	Miss. Naziran Weds Mr. Darshan Lal	Larkana	49	Miss. Soneri Weds Mr. Cheton	Karachi
10	Miss. Preti Harjeevan Weds Mr. Vijay	Karachi	50	Miss. Kiran Bai Weds Mr. Ravi Kumar	Karachi
11	Miss. Sumeetra Weds Mr. Hitesh Kumar	Karachi	51	Miss. Heena Bai Weds Mr. Ajay Sham	Karachi
12	Miss. Munjalla Weds Mr. Kanti	Karachi	52	Miss. Manisha Weds Mr. Vijay Kishore	Karachi
13	Miss. Jaya Weds Mr. Sanjesh	Karachi	53	Miss. Puna Weds Mr. Hemchand	Karachi
14	Miss. Sangeeta Weds Mr. Bhaviyat	Karachi	54	Miss. Meena Bai Weds Mr. Pardeep	Karachi
15	Miss. Guri Weds Mr. Natwar Lal	Karachi	55	Miss. Lata Weds Mr. Narain	Karachi
16	Miss. Sunita Bai Weds Mr. Dharj Lachman	Karachi	56	Miss. Chandra Weds Mr. Parkash	Karachi
17	Miss. Suman Weds Mr. Jatin	Karachi	57	Miss. Jaiya Weds Mr. Natha	Karachi
18	Miss. Guri Weds Mr. Raj Das	Karachi	58	Miss. Pathani Weds Mr. Arjun	Tando Allah Yar
19	Miss. Anusha Weds Mr. Anil Kumar	Karachi	59	Miss. Keela Weds Mr. Mohan	Mirpurkhas
20	Miss. Lajnami Weds Mr. Lachman	Karachi	60	Miss. Soomri Weds Mr. Baboo	Mirpurkhas
21	Miss. Jashoda Weds Mr. Heroo	Karachi	61	Miss. Jhamoo Weds Mr. Premchand	Umerkot
22	Miss. Bharti Weds Mr. Anil Kapoor	Karachi	62	Miss. Anita Weds Mr. Mitho	Karachi
23	Miss. Kumari Ponam Weds Mr. Ashok	Karachi	63	Miss. Anita Weds Mr. Ramjee	Thatta
24	Miss. Tara Weds Mr. Vijay Kumar	Karachi	64	Miss. Chanda Weds Mr. Meghji	Thatta
25	Miss. Anita Bai Weds Mr. Ajay Prem	Karachi	65	Miss. Padman Weds Mr. Jairam Bheel	Sanghar
26	Miss. Barti Weds Mr. Raj	Karachi	66	Miss. Neenu Weds Mr. Bhanji Bheel	Mirpurkhas
27	Miss. Jussa Bai Weds Mr. Hari Chand	Karachi	67	Miss. Kanwal Weds Mr. Pehlaj	Saghar
28	Miss. Kasturi Weds Mr. Vikram	Karachi	68	Miss. Baseeran Weds Mr. Gomoon	Mirpurkhas
29	Miss. Ratan Bai Weds Mr. Visram	Karachi	69	Miss. Ganga Weds Mr. Veersi	Mirpurkhas
30	Miss Bharti Weds Mr. Suneet	Karachi	70	Miss. Paarti Weds Mr. Mangharam	Umerkot
31	Miss. Manjula Weds Mr. Suneel Kumar	Karachi	71	Miss. Hawa Weds Mr. Kanji	Mirpurkhas
32	Miss. Jiya Weds Mr. Kailash	Karachi	72	Miss. Lachmi Weds Mr. Bheemon	Sanghar
33	Miss. Geeta Bai Weds Mr. Ashok	Karachi	73	Miss. Guli Weds Mr. Preemo	Sanghar
34	Miss. Sumeeta Weds Mr. Vinod	Karachi	74	Miss. Kanko Weds Mr. Dado	Sanghar
35	Miss. Bhari Kishan Weds Mr. Ravi Manji	Karachi	75	Miss. Shanti Weds Mr. Bheemo	Tando Allah Yar
36	Miss. Jooti Weds Mr. Vinod	Karachi	76	Miss. Heeran Weds Mr. Bhagwano	Tando Allah Yar
37	Miss. Suneeta Bai Weds Mr. Santosh	Karachi	77	Miss. Jamna Weds Mr. Lalchand	Tando Allah yar
38	Miss. Anila Wes Mr. Rajesh	Karachi	78	Miss. Jeeaan Weds Mr. Doulat Ram	Umerkot
39	Miss. Suman Weds Mr. Anil	Karachi	79	Miss. Lata Weds Mr. Domoon	Mirpurkhas
40	Miss. Laxmi Weds Mr. Anil Kumar	Sakrand	80	Miss. Champa Weds Mr. Amar Lal	sanghar

History of Holi

Holi is an ancient festival of India and was originally known as 'Holika'. The festivals finds a detailed description in early religious works such as Jaimini's Purvamimamsa-Sutras and Kathaka-Grhya-Sutras. Historians also believe that Holi was celebrated by all Aryans but more so in the Eastern part of India.

It is said that Holi existed several centuries before Christ. However, the meaning of the festival is believed to have changed over the years. Earlier it was a special rite performed by married women for the happiness and well-being of their families and the full moon (Raka) was worshiped.

Calculating the Day of Holi

There are two ways of reckoning a lunar month- 'purnimanta' and 'amanta'. In the former, the first day starts after the full moon; and in the latter, after the new moon. Though the amanta reckoning is more common now, the purnimanta was very much in vogue in the earlier days.

According to this purnimanta reckoning, Phalguna purnima was the last day of the year and the new year heralding the Vasanta-ritu (with spring starting from next day). Thus the full moon festival of Holika gradually became a festival of merrymaking, announcing the commencement of the spring season. This perhaps explains the other names of this festival - Vasanta-Mahotsava and Kāma-Mahotsava.

Reference in Ancient Texts and Inscriptions

Besides having a detailed description in the Vedas and Puranas such as Narad Purana and Bhavishya Purana, the festival of Holi finds a mention in Jaimini Mimansa. A stone incription belonging to 300 BC found at Ramgarh in the province of Vindhya has mention of Holikotsav on it. King Harsha, too has mentioned about holikotsav in his work Ratnavali that was written during the 7th century.

The famous Muslim tourist - Ulbaruni too has mentioned about holikotsav in his historical memories. Other Muslim writers of that period have mentioned, that holikotsav were not only celebrated by the Hindus but also by the Muslims.

Reference in Ancient Paintings and Murals

The festival of Holi also finds a reference in the sculptures on walls of old temples. A 16th century panel sculpted in a temple at Hampi, capital of Vijayanagar, shows a joyous scene of Holi. The painting depicts a Prince and his Princess standing amidst maids waiting with syringes or pichkaris to drench the Royal couple in coloured water.

A 16th century Ahmednagar painting is on the theme of Vasanta Ragini - spring song or music. It shows a royal couple sitting on a grand swing, while maidens are playing music and spraying colors with pichkaris.

There are a lot of other paintings and murals in the temples of medieval India which provide a pictoral description of Holi. For instance, a Mewar painting (circa 1755) shows the Maharana with his courtiers. While the ruler is bestowing gifts on some people, a merry dance is on, and in the center is a tank filled with colored water. Also, a Bundi miniature shows a king seated on a tusker and from a balcony above some damsels are showering gulal (colored powders) on him.

Legends and Mythology

In some parts of India, specially in Bengal and Orissa, Holi Purnima is also celebrated as the birthday of Shri Chaitanya Mahaprabhu (A.D. 1486-1533). However, the literal meaning of the word 'Holi' is 'burning'. There are various legends to explain the meaning of this word, most prominent of all is the legend associated with demon king Hiranyakashyap.

Hiranyakashyap wanted everybody in his kingdom to worship only him but to his great disappointment, his son, Prahlad became an ardent devotee of Lord Naarayana. Hiaranyakashyap commanded his sister, Holika to enter a blazing fire with Prahlad in her lap. Holika had a boon whereby she could enter fire without any damage on herself. However, she was not aware that the boon worked only when she enters the fire alone. As a result she paid a price for her sinister desires, while Prahlad was saved by the grace of the god for his extreme devotion. The festival, therefore, celebrates the victory of good over evil and also the triumph of devotion.

Legend of Lord Krishna is also associated with play with colors as the Lord started the tradition of play with colours by applying colour on his beloved Radha and other gopis. Gradually, the play gained popularity with the people and became a tradition.

There are also a few other legends associated with the festival - like the legend of Shiva and Kaamadeva and those of Ogress Dhundhi and Pootana. All depict triumph of good over evil - lending a philosophy to the festival.

Holi Pooja Process

Holi Pooja takes place a day before the Holi Festival. This day is called as 'Holika Dahan'. There is no special pooja performed on the Holi day. This day is only meant for celebrations and play of colors. Holika Dahan is the major ritual performed at the time of Holi which is also considered an important Holi Puja. People light bonfires on the eve of Holi festival to celebrate the victory of 'good' over 'bad' which is called Holika Dahan.

Holi Pooja Process or Holika Dahan Process

Holika Dahan preparations begin almost 40 days before the festival. People start gathering woods on the important crossroads of the city. Holi Pooja or Holika takes place on an auspicious time in the evening a day before the Holi festival. Given below are the steps and rituals for the Holi Pooja:

Holi Pooja can be performed at any place.

A log of wood is kept at a prominent public place on the Vasant Panchami day.

People extend the log centre with twigs, dried leaves, branches of trees and other combustible material.

On the day of Holika Dahan, an effigy of Holika and Prahlad is placed on the huge heap of woods.

Effigy of Holika is made of combustible material while Prahlad's effigy is made of non-combustible material.

On the eve of Holi, the heap is set alight and the people chant Rakshoghna Mantras of the Rig Veda to cast away the evil spirits.

Left over ashes are collected by people next morning. These ashes are considered holy and are smeared on the limbs of the body as Holi Prasad.

Smearing of body limbs is an act of purification.

Holi Pooja is performed in a different manner in some communities. Marwari women offer Holi puja in the afternoon and evening i.e. before setting fire to 'Holika'. It is called 'Thandi Holi'. The whole puja process is considered very auspicious for the married women. It ensures well-being and healthy life of their husband.

Holi Colours

Colours are the most joyous part of the Holi celebrations. They add life and vitality to the festival making it most vibrant of all.

Spirit of Holi

The sight of Holi is so beautiful to watch; as the entire atmosphere gets filled with the clouds of colours...And, as if to match with the cheerful mood of the people nature itself wears its best and most colourful clothes.

The energy of the people as they move out in groups, playing dholaks, singing songs in their highest possible pitch; completly drenched in colours but more so in the spirit of Holi - throwing gulal and abeer in the air and on the feet of their elders as a mark of respect- it is this spirit of the festival that makes it so delightful and memorable.

Colorful Legend

The legend from which the tradition of playing colours started is full of colours in itself. The story goes that the very colourful Indian god, Lord Krishna was jealous of his soul mate Radha's fair complexion, since he himself was very dark. Naughty young Krishna complained to his mother Yashoda about this injustice of nature. To placate the child, doting mother asked Krishna to apply colour on Radha's face and change her complexion according to his choice.

Playful and mischievous Krishna appreciated the idea and implemented it. The game of applying colours thus gained so much popularity that it became a tradition and later it turned out to be a full fledged festival.Till date, lovers desired to colour and be coloured by their mates. The application of colours has in a way become an expression of love.

Holi Celebrations

The festival of colours is extremely popular amongst children. They eagerly wait for a prey with a bucket full of colour water, an ever ready water jet-popularly called a pichkari and loads of colour packets to give vent to their mischief nature.

Rather, the festival is not confined to any age group for old, young and kids everybody turns as naughty as the other on the day. Play with colour continues till every inch of all participants is coloured and the person becomes virtually unrecognizable.

The spirit of the festivities knows no bound particularly in houses which witness the arrival of a new bride. For everybody wishes to play Holi with her. At some places there is a tradition in which the first Holi after marriage is played in the brides maternal house. There too, the enthusiasm for Holi is at its peak.

The Legend of Holika and Prahlad

The Legend

There was once a demon king by the name of Hiranyakashyap who won over the kingdom of earth. He was so egoistic that he commanded everybody in his kingdom to worship only him. But to his great disappointment, his son, Prahlad became an ardent devotee of Lord Naarayana and refused to worship his father.

Hiranyakashyap tried several ways to kill his son Prahlad but Lord Vishnu saved him every time. Finally, he asked his sister, Holika to enter a blazing fire with Prahlad in her lap. For, Hiranyakashyap knew that Holika had a boon, whereby, she could enter the fire unscathed.

Treacherously, Holika coaxed young Prahlad to sit in her lap and she herself took her seat in a blazing fire. The legend has it that Holika had to pay the price of her sinister desire by her life. Holika was not aware that the boon worked only when she entered the fire alone.

Prahlad, who kept chanting the name of Lord Naarayana all this while, came out unharmed, as the lord blessed him for his extreme devotion.

Thus, Holi derives its name from Holika. And, is celebrated as a festival of victory of good over evil.

Holi is also celebrated as the triumph of a devotee. As the legend depicts that anybody, howsoever strong, cannot harm a true devotee. And, those who dare torture a true devotee of god shall be reduced to ashes.

Celebration of the Legend

Even today, people enact the scene of 'Holika's burning to ashes' every year to mark the victory of good over evil.

In several states of India, specially in the north, effigies of Holika are burnt in the huge bonfires that are lit. There is even a practice of hurling cow dungs into the fire and shouting obscenities at it as if at Holika. Then everywhere one hears shouts of 'Holi-hai! Holi-hai!'.

The tradition of burning 'Holika' is religiously followed in Gujarat and Orissa also. Here, people render their gratitude to Agni, the god of fire by offering gram and stalks from the harvest with all humility.

Further, on the last day of Holi, people take a little fire from the bonfire to their homes. It is believed that by following this custom their homes will be rendered pure and their bodies will be free from disease.

At several places there is also a tradition of cleaning homes, removing all dirty articles from around the house and burning them. Disease-breeding bacteria are thereby destroyed and the sanitary condition of the locality is improved.

Significance of Holi

In spite of being such a colourful and gay festival, there are various aspects of Holi which makes it so significant for our lives. Though they might not be so apparent but a closer look and a little thought will reveal the significance of Holi in more ways than meets the eyes. Ranging from socio-cultural, religious to biological there is every reason why we must heartily enjoy the festival and cherish the reasons for its celebrations.

So when, its time for Holi, please don't hold yourself back and enjoy the festival to the hilt by participating with full enthusiasm in every small tradition related to the festival.

Mythological Significance

Holi gets us close to our religion and our mythology as it is essentially the celebration of various legends associated with the festival.

Foremost is the legend of Prahlad and Hiranyakshyap. The legend says there once lived a devil and powerful king, Hiranyakshyap who considered himself a god and wanted everybody to worship him. To his great ire, his son, Prahlad began to worship, Lord Vishnu. To get rid of his son, Hiranyakshyap asked his sister, Holika to enter a blazing fire with Prahlad in her lap, as she had a boon to enter fire unscathed. Legend has it that Prahlad was saved for his extreme devotion for the lord while Holika paid a price for her sinister desire. The tradition of burning Holika or the 'Holika dahan' comes mainly from this legend.

Holi also celebrates the legend of Radha and Krishna which describes the extreme delight, Krishna took in applying colour on Radha and other gopis. This prank of Krishna later, became a trend and a part of the Holi festivities.

Mythology also states that Holi is the celebration of death of Ogress Pootana who tried to kill infant, Krishna by feeding poisonous milk to it.

Another legend of Holi which is extremely popular in Southern India is that of Lord Shiva and Kaamadeva. According to the legend, people in south celebrate the sacrifice of Lord of Passion Kaamadeva who risked his life to revoke Lord Shiva from meditation and save the world.

Also, popular is the legend of Ogress Dhundhi who used to trouble children in the kingdom of Raghu and was ultimately chased away by the pranks of the children on the day of Holi. Showing their belief in the legend, children till date play pranks and hurl abuses at the time of Holika Dahan.

Cultural Significance

Celebration of the various legends associated with Holi reassure the people of the power of the truth as the moral of all these legends is the ultimate victory of good over evil. The legend of Hiranyakashyap and Prahlad also points to the fact that extreme devotion to god pays as god always takes his true devotee in his shelter. All these legends help the people to follow a good conduct in their lives and believe in the virtue of being truthful. This is extremely important in the modern day society when so many people resort to evil practices for small gains and torture one who is honest. Holi helps the people to believe in the virtue of being truthful and honest and also to fight away the evil.

Besides, holi is celebrated at a time of the year when the fields are in full bloom and people are expecting a good harvest. This gives a people a good reason to rejoice, make merry and submerge themselves in the spirit of Holi.

Social Significance

Holi helps to bring the society together and strengthen the secular fabric of our country. For, the festival is celebrated by non-Hindus also as everybody like to be a part of such a colouful and joyous festival. Also, the tradition of the Holi is that even the enemies turn friends on Holi and forget any feeling of hardship that may be present. Besides, on this day people do not differentiate between the rich and poor and everybody celebrate the festival together with a spirit of bonhomie and brotherhood. In the evening people visit friends and relatives and exchange gifts, sweets and greetings. This helps in revatalising relationships and strengthening emotional bonds between people.

Biological Significance

It is interesting to note that the festival of Holi is significant for our lives and body in many other ways than providing joy and fun.

We also need to thank our forefathers who started the trend of celebrating Holi at such a scientifically accurate time. And, also for incorporating so much fun in the festival. As Holi comes at a time of the year when people have a tendency to feel sleepy and lazy. This is natural for the body to experiences some tardiness due to the change from the cold to the heat in the atmosphere. To counteract this tardiness of the body, people sing loudly or even speak loudly. Their movements are brisk and their music is loud. All of this helps to rejuvenate the system of the human body.

Besides, the colours when sprayed on the body have a great impact on it. Biologists believe the liquid dye or Abeer penetrates the body and enters into the pores. It has the effect of strengthening the ions in the body and adds health and beauty to it.

There is yet another scientific reason for celebrating the Holi, this however pertains to the tradition of Holika Dahan. The mutation period of winter and spring, induces the growth of bacteria in the atmosphere as well as in the body. When Holika is burnt, temperature rises to about 145 degrees Fahrenhiet. Following the tradition when people perform Parikrima (circumambulation or going around) around the fire, the heat from the fire kills the bacteria in the body thus, cleansing it.

The way Holi is celebrated in south, the festival also promotes good health. For, the day after the burning of Holika people put ash (Vibhuti) on their forehead and they would mix Chandan (sandalpaste) with the young leaves and flowers of the Mango tree and consume it to promote good health.

Some also believe that play with colours help to promote good health as colours are said to have great impact on our body and our health. Western-Physicians and doctors believe that for a healthy body, colours too have an important place besides the other vital elements. Deficiency of a particular colour in our body causes ailment, which can be cured only after supplementing the body with that particular colour. People also clean-up their houses on Holi which helps in clearing up the dust and mess in the house and get rid of mosquitoes and others pests. A clean house generally makes the residents feel good and generate positive energies.

Best Wishes
to
Hindu Community
on the occassion of

Holi Festival

from
Mahesh Kumar Talreja

Talreja international
RICE MILLERS, EXPORTERS & IMPORTERS
Office No. 01, 1st Floor Hanif Jee Building, New Challi Karachi-Pakistan Post Code: 75200
Ph: +92-21-32628662, +92-21-32625463
Fax: +92-21-32216456

شڪتي انهن ڳالهين ۾ ئي برباد ڪندا رهن ٿا.

اسين سُڌريل ۽ ترتيب يافته سماج جي جهنڊي جا ڏٿي بٽيا ويٺا آهيون. اسان ڪي گهرجي ته پنهنجي داميتيه جيون Married Life جي عيش عشرت (ولاستا) ڪي پنهنجي ننڍڙن ٻچن کان اک بچائي نباهون ۽ هر روز اسين پاڻ پڳوان جو اهڙو پوجن پاٺ ڪريون، پوءِ بيشڪ اهو پنج ڏهه منٽن جوئي هجي، جنهن سان هر ٻار جو پورو ڌيان ڪجهه ڏيان ان طرف رهي ته اسان جا ماتا يا پتا يا ٻئي اهڙو پوجن ڪندا آهن. ٻارو! ڇا هي چڱي ڳالهه آهي ۽ جي آهي ته ڇا توهان ٻار به ائين ڪري سگهو ٿا؟

اسان ڪي گهرجي ته ٻارن ڪي هن ڳالهه جي هر وقت سکيا ڏيندا رهون ته زندگي ۾ ڌرم جو مقام سيني کان اوچو آهي. جيڪو ڌرم جي حفاظت ڪري ٿو، ڌرم ان جي حفاظت ڪري ٿو. "ڌرم رڪشتي رڪشيتهه" پنهنجو ڌرم سيني کان اُتم آهي، پوءِ پنهنجو ڌرم بيشڪ جيترو به گٹ کان خالي نظر ڇو نه اچي. تڏهن به ٻئي جو ڌرم ڪڏهن به پنهنجو نه ڪرڻ گهرجي. "سِوڌرمي نڌنم شريئه. پر ڌرمو ڀياوه" يعني پنهنجي ئي ڌرم ۾ مرڻ ڪلياڻ ڪاري آهي. ٻئي جو ڌرم خوفائتو آهي (گيتا). اسان جو سڀ کان وڏو فرض آهي ته ٻارن ته ٻارن ڪي ڪڏهن به گندو ادب (ساهتيه) پڙهڻ واسطي نه ڏيون. پر اهو تڏهن ٿيندو جڏهن اسان پاڻ به ائين ئي ڪنداسين. ٻار تي اُپديش جو اثر ايترو نٿو پوي جيترو ظاهري آچرڻ (وهنوار) ڪي ڏسڻ سان پوي ٿو. اڪثر ائين ٿيندو آهي ته ماتا پتا پنهنجي وندر لاءِ جيڪو گندو ساهتيه ڪم آٽين ٿا، انهن جا ٻار اهوئي چورائي پڙهندا آهن. تنهن ڪري اسان ڪي گهرجي ته اهڙو گندو ساهتيه اسان خود ڪڏهن به نه پڙهون. جيڪڏهن ڪنهن خاص ڪارڻ سبب پڙهڻو به پوي ته ان ڪي ٻارن جي پهچ کان پري رکجي.

ماتا پتا پاڻ ڪي به ڪجهه نيمن جو پالڻ ڪرڻو پوي ٿو. پاڻ ڪي ڪجهه تياڳ ڪرڻو پوي ٿو. تڏهن ئي ٻار سڌري سگهن ٿا.

اڄڪلهه انٽرنيٽ ٻارن ڪي بگاڙڻ جو وڏو ڪم ڪري رهيو آهي. ٻارن ڪي ان طرف وڃڻ کان روڪڻ گهرجي ۽ ان جي بدران انٽرنيٽ وارا ڌرمي يا علم وارا پروگرام ڏسڻ جي تاڪيد ڪجي.

کرشڻ بهادر سنها

ٻارن جو مَنو ويگيانڪ (نفسياتي) سُڌار

انسان جي ويچار شڪتي ئي ان کي دنيا ۾ ٻين جاندارن کان الڳ ڪري ٿي. تنهن ڪري دماغ جو ڪم هڪ مخصوص وڏائي جي ڳالهه ٻڌجي وڃي ٿو. اسان جي زندگي جا سمورا ڪم هڪ دماغ روپي ڏوري ذريعي پوئل (پرويل) رهن ٿا. ٻار، جوان، پوڙهو، اهي سڀ هڪ ئي نموني منو وئگيانڪ ڍنگ سان دماغ ۾ پيدا ٿيل ويچارن دوارا پرڀاوت Influenced ٿين ٿا. ڪنهن شخص گلاب جو هڪ سهڻو گل ڏٺو ته يڪدم ان کي هن ڳالهه جو علم ٿي ويو ته هي گل آهي ۽ گلاب جو ئي آهي. پنهنجي ماضي جي مشاهدي سان اسان جي ياد (سمرتي) چوي ٿي ته هن ۾ خوشبو (سُگنڌ) به آهي. انهي نموني سنگ (سمپرڪ) سان گيان پيدا ٿئي ٿو. جي اسان جو سمپرڪ اعليٰ درجي جو هوندو ته دماغ ۾ اُتم قسم جون ڀاونائون Motives ۽ ويچارن Thoughts جو چشمو اُٿلندو ۽ هن جي اُبتڙ جيڪڏهن اسان جو سمپرڪ عيب واري (نندنيه) وستُو سان آهي ته فطري طور اسان جو دماغ نيچ ڀاونائن جي پيد اٿيڻ جو مقام ٿي ويندو. تنهن ڪري زندگي جي اُيرڻ جو استان جيڪو ٻاراڻي عمر آهي ان ۾ ٻار جي سمپرڪ جي ڳالهين جو خاص خيال رکڻ گهرجي ۽ ڏاڍي خبرداري سان ڪم وٺڻ گهرجي. ڪڏهن ڪڏهن ڏاڍو سخت وهنوار (برتاءُ) به ٻار کي نرڪ ۾ ڏڪو ڏيڻ ۾ مدد ڏئي ٿو. قدم قدم تي وڏي عقلمندي سان منووئگيانڪ ڍنگ وارن اُپائن کان ڪم وٺڻ گهرجي.

هلندڙ دؤر ۾ ننڍپڻ کان ئي شاگرد (وديارٿي) ڀڙڪيلي پوشاڪ پائي، وارن کي خوبصورتي سان سينگاري، ڪريم پائوڊر لڳائي، وات ۾ پان چٻاڙيندا شهرجي بازارن ۽ پارڪن ۾ گهمندا آهن. انهي نموني ڇوڪريون به پنتي ڪونه آهن. هن نموني گهمڻ سان سڀ کان پهرين ٻار جي دماغ تي جيڪو اثر پوي ٿو اهو هيءُ آهي ته گهٽي کان گهٽو سينگار ڪرڻ ئي سڀ کان وڏيڪ ضروري ۽ بهتر ڪم آهي. هن سان ٻاڻ ۾ هوڙ (ريس) لڳندي آهي. ”فلاڻي وٽ اهڙي پوشاڪ آهي، اهڙو سامان آهي. اهڙا وار آهن. مان به اُن کان وڌيڪ قيمتي شيون وٺندس.“ هن نموني ٻار پنهنجو وقت، پئسو ۽

تہ شاگرد ۽ ٻالڪ انهن کي پاکندي Hypocrite نہ سمجهڻ لڳن. ڇو تہ هن ۾ انهن جي نظر ۾ بزرگن جو مانُ (عزت) گهٽجي وڃي ٿو. ٻار سڀ کان وڏا آلوچڪ ۽ سڀ کان وڏا وِير پوجڪ Hero Worshiper بہ ٿيندا آهن. پريم، ستيہ ۽ پنهنجائپ سان اهي فطري طور خوش ٿيندا آهن. پر وڏن جي اُبهرائي ۽ دمڀ (ڏيکاءُ) سان انهن جي فطري سوچون (پرورتيون) ابتڙ رستو اختيار ڪن ٿيون. ۽ انهن جي ذهني (مانسڪ) ۽ روزمره جي سماجي جيون ۾ بدنظمي پيدا ٿي وڃي ٿي. گهر اندر ٻارن کي حاڪم جو درجو ڏيئي انهن جي فرمانبرداري ڪرڻ بہ ٺيڪ ناهي. اها هڪ قسم جي نئين "ڪُمار اُپاسنا" سڏبي. ماتا پتا ٻار جي اشاري تي نچندا آهن ۽ هو هڪ ننڍڙو پر بي لغام حاڪم بڻجي وڃي ٿو. "ڪُمار اُپاسنا" جي ڪثرت سان ٻچي جو آڌياتمڪ سوروپ تباه ٿي وڃي ٿو. جيتوڻيڪ ٻار کي مرضي جو آزادي ۾ ٻار جي لاڏ ڪوڏ سان ان جي بگڙي وڃڻ واري ڇوٽي مشهور آهي، پر آڌياتمڪ سماج ۾ (جي ان جو هڪ پيرو وري سنسڪار، سڌار ڪري سگهجي.تہ) ٻالڪ بنا روڪ واري وڪاس جي چيتنا کي پائي جلد ئي پنهنجو اُڌار پاڻ ڪري سگهي ٿو. ان جون جيڪي فطري حدون آهن. انهن کي ڏسي ۽ مڃي هو انهن مان وڌو فائدو حاصل ڪري سگهي ٿو ۽ انهن جي ذريعي هو پورڻ ۽ مڪمل جيون طرف وڌي سگهي ٿو.

معصوم ٻار کي وڏو ڪرڻ هڪ وڏائي وارو مسئلو آهي. رشي مُنين ان جو حل برهمچريہ آشرم جي ترڪيب سان ڪيو هو. جنهن ۾ شڪشا ديڪشا (تعليم ۽ تربيت) اهڙن آچارين (اُستادن) جي هٿن ۾ رهندي هئي، جيڪي پاڻ ڌرم آروڊ (ڌرماتما)، سنجم شيل، تپسوي، باڪردار (آچار ڪُشل) ۽ ستيہ نشٺ هوندا هئا. پر هن دوَر ۾ اهڙو انتظام ممڪن ڪونہ رهيو آهي. انفرادي طور اُستاد يا وري سماج سيوڪ ئي اهو ڪاريہ ڪري سگهن ٿا. ڪٿي ڪٿي هن ڏس ۾ٿورو ڪجهہ ٿي بہ رهيو آهي، پر هن جي تقاضا تمام وڏي آهي. سماج ٻين سڌارن سان گڏ هن مسئلي تي بہ خاطر خواه ڌيان ڏئي. ڪم ايترو مشڪل ڪونہ آهي، پر اڳتي وڌڻ وارن وٽ همت ۽ جذبي جي کوٽ آهي. مائٽ ئي سماج بڻائين ٿا. سماج جا ٻار ئي سماج جو آئيندو آهن. جيستائين اجتمائي طور انتظام ٿئي تيستائين مائٽن کي انفرادي طور بيدار ٿي پنهنجي ٻارن جو لوڪڪ ۽ پارلوڪڪ جيون ٺاهڻ جا جتن ڪرڻ گهرجن. ٻئي ضروري آهن.

Principle جو درشن ڪرائي سگهجي ٿو. جنهن کي ڄاڻڻ ۽ جنهن ۾ داخل ٿيڻ يا مشغول رهڻ پرم ڪرتويہ آهي.

ستيہ تائين پهچڻ جي مختلف مارگن يا اُپائن مان ڪنهن بہ هڪڙي يا سيني جي دوارا ماڻهو کي ڌرم حاصل ٿي سگهي ٿو. جو تہ انهي کي اُپنيشد يا گيتا پرم پُرشارٿ يا ايشور جي پراپتي يا ساڪشاتڪار Realization ٻڌائين ٿا. جيڪو سيني پدارٿن، ڪريئائن Actions ۽ ماڻهن ۾ نواس ڪري ٿو ۽ جنهن ۾ سيني کي پنهنجو آشريہ Abode، آڌار ۽ ايڪتا ملي ٿي. اسان کي اُپنيشد جو هي پيغام (سنديش) وڌيڪ ڪان وڌيڪ تتپرتا Readiness سان ٻالڪن تائين پهچائڻ گهرجي. جنهن سان اهي سيني ۾ هڪ ايشور جي شڪتي ۽ ستا Existence کي ڏسڻ جي ڪوشش ڪندا رهن ۽ هن مهان انڀوتي (مشاهدي) جي لاءِ پنهنجي جتن ساڌنن کي ياد رکي سگهن.

زندگي جو مقصد (ڌيئہ) نڪو مانوواد ۽ نہ ئي ارٿاپتي واد آهي. دنياوي شان ۽ سک ڪان پري، انسان جي ضرورت جي پُورتي لاءِ زندگي جي سطح ڪان مٿي اهو تتوَ آهي، جنهن جي لاءِ انسان دور ماضي ۾ جيئا ۽ مُئا آهن. اهوئي ايشور يا سوراجيہ آهي، بلڪ زندگي جي تڪميل يا ستيہ آهي. پُراڻن جون ڪٿائون ٻڌائين ٿيون تہ انسان موڪش، ستيہ، پريم، ڌرم وغيره کي پائڻ واسطي ڪهڙي طرح ڪنور تپسيا ڪندا رهندا هئا. ڇا هن مان اهو ثابت نٿو ٿئي تہ ڌن، استري، سک، شڪتي، پد (درجو) چاهي پاپ ۽ پُڻيہ کان بہ گهڻو وڌيڪ ڪا ولکشڻ (نرالي) ڀي وستو آهي. جنهن جي پراپتي لاءِ آتما بيتاب رهندو آهي. دک ۽ سنتاپ جي ڪارڻن کي ڄاڻي انسان آهستي آهستي هن رهسيہ (راز) کي ڄاڻي وٺي ٿو تہ انسان صرف روٽي تي ئي نہ، بلڪ ڀڳوان جي سنيهہ (پريم) سان ئي جيئرو رهي ٿو. ۽ شانتي جي پراپتي صرف ڪرم ڦل ۽ دنياوي مقصدن جي تياڳ سان ئي ٿئي ٿي.

جيڪڏهن اسان جا ماتا پتا، ودوان ۽ تعليمي ادارن جا اُستاد، نہ صرف شاگردن ۾ ئي بلڪ پنهنجن ساٿين ۽ عام ماڻهن ۾ بہ پنهنجي وهنوار برتاءُ سان اُن لامحدود شڪتي جي اَستتوَ (وجود) جي پاونا کي دُهرائيندا رهن تہ بلاشڪ ٻار هڪ صحت بخش ماحول ۾ وڌڻ لڳندا. انتظام ڪرڻ وارن توڙي اختياري وارن کي هن جو احساس تمام گهٽ هوندو آهي تہ انهن جي خسيس ڪمن کي ٻار ڏسندا رهن ٿا ۽ من ئي من ۾ انهن جي آلوچنا (گلا) ڪندا انهن تي پنهنجو فيصلو ڏيندا رهن ٿا. انهن جي آلوچنا جيتري گوني (مُوڪ) هجي ٿي. آخر ۾ ان جو ايتروئي گهور (ڀيانڪ) خراب انجام ٿئي ٿو. پوڙهن بزرگن کي خبردار رهڻ گهرجي

(علم جو پياسي) ۽ اَتسُڪ (دلچسپي وٺندڙ) ٻڻائين جو هو پنهنجي آس پاس جي سيني ڳالهين (وشين) کي چاهي اهي پدارٿ (شيون)، جيو پراڻي يا احتجاج (آندولن) هجن. انهن جو جائزو وٺڻ لڳي. اُنهن جي باري ۾ توڙي انجامن کي سمجهڻ لڳي. هن جائزو وٺڻ واري سوڀاءُ (فطرت) سان هڪ طرف اِندريون (حواس) ٺيڪ طرح سان ڪم ڪرڻ سکي وٺن ٿيون ۽ ٻئي طرف ٻالڪ سائنسي طريقي (وئگيانڪ ڍنگ) سان سوچڻ لڳندو آهي. قدرت جي اصولن جو علم (پراڪرتڪ نيمن جو گيان) نفسياتي جائزي واري سکيا جي طريقي سان ئي ممڪن ٿي سگهي ٿو.

هن ريت ٺيڪ نموني ڏسڻ، ٻُڌڻ، سنگهڻ، چکڻ ۽ ڇُهڻ وارو مشاهدو ڪرڻ (يعني روپ، شبد، گند، رس ۽ اِسپرش وشين جو حقيقي انوڀوُ ڪرڻ) ۾ هوشيار (پروين) ٻڻجي ٻالڪ پنهنجي حقيقت کي ڄاڻڻ جي سمجهه (ستيه جي انوسنڌان جي ورتي) جو وڪاس ڪري ٿو ۽ اگيان (لاعلمي) جي بنيادي ڪارڻ غير واضع (اسپشٽ)، اَستر (ناپائيدار) ۽ وڏي وهين (بي طريقي) واري حواسن جي مشاهدي تي سوڀ (وجئه) حاصل ڪري ٿو. بالغ جائزو وٺندڙ ۽ سچو وڪتا Lecturer ٻڻجڻ لاءِ ٻار جي جسماني ۽ ڀاوناتمڪ عمر نردوش (بي عيب) هئڻ گهرجي. اهنسا، ستيه، برهمچريه، استيئه (چوري نه ڪرڻ) ۽ اپريگره (جمع خوري نه ڪرڻ) حقيقت ۾ سڀ کان بهتر نرماڻ ڪاري (تعميري) اُپاءُ (ساڌن) آهن. ۽ وهنوار جي شڌي ۽ من وچن (زبان) ۽ ڪرم ۾ ستيه نشٺا جي واڌاري جا پوشڪ (مددگار) آهن.

دوُر جديد جي اُستاد جي پڳوان جي اگيان وڏي ذميداري آهي ۽ تعليمي ادارن ۽ انهن جي قائم ڪندڙن (سنستاپڪن) ڌرم کي نصاب کان جدا ڪري وڏو اُپٽيه (پاپ) ڪيو آهي. مان (ليکڪ) سمجهان ٿو ته هرهڪ اُستاد کي لازمي طور سنگيت، ڪلا، درشن (فلسفو)، آچار شاستر Ethics، وگيان Science، ارٿ شاستر Economics، اتهاس History، ڀو گرڀ وديا (معدنيات جو علم)، جيوتش يا گڻت وغيره پنهنجي نصاب جي مضمونن ۾ ۽ انهن جي ذريعي پڳوان جي مهما (وڏائي) ۽ ان جي رچناتمڪ ستا Power of Creation جو علم ٻارن کي ضرور ڪرائڻ گهرجي.

اونهي سڌانت Truth جي طور نه بلڪ رهسيه سمجهائڻ طور ڌارمڪ ويچار ٻارن کي ۽ شاگردن کي ٻڌائڻ گهرجن. وگيان جي شاندار ڪاميابين جي بيان سان، ڌرم جو اُپديش ڪرڻ وارن جي سونهري جدوجهد سان سڀيتا جي ارتقا جي ۽ تاريخ جي ترقي جي گمڀير مهما سان سرو اُتڪرشٽ تتو Excellent

مائٽن جو مُکيہ فرض

انوواد ڪ: سروپ سنگهہ سوڍو. مٺي

هندو ويچار ڌارا ٻار جي بهتر پالڻ پوشڻ کي وڏو مهتوَ Nobility (سڪار) نتيجو ڪونہ آهي. بلڪ سيني واسطي هڪ نئون سنسار ٺاهڻ لاءِ اُن ٻار جي صورت ۾ انهن ٻنهي جي وچ هڪ نئين جيو جو وجود ۾ اچڻ ٿيندو آهي. ايترو ئي نہ پر اها ڳالهہ بہ سچ آهي تہ جڏهن اسين اچرج سان سوال ڪريون ٿا تہ هي نئون چاول ٻار ڪٿان آيو آهي تہ هو پنهنجو پوٽڪ شرير Material Body تہ ماتا پتا کان ئي حاصل ڪري ٿو، پر پنهنجي ولڪشڻ (نرالي) ذهني خوبي (سنسڪار) هو پنهنجي گذريل جنم مان ئي آڻي ٿو. گذريل جنم ئي ان جي هلندڙ جنم کي ڪنٽرول ڪرڻ وارو (نيامڪ) آهي ۽ انهي موجب ئي پنهنجي هلندڙ ماحول ۽ صحبت طرف ٻار جو ردعمل ٿيندو آهي. تنهن ڪري جهڙي قسم جو ماڻهو بڻجڻ ان پنهنجي گذريل جنم جي ڪرمن موجب مقرر (نرڌارت) ڪري ورتو آهي، ٻار اڳتي هلي ان نموني جو ماڻهو بڻجي ٿو. پر سوال اهو آهي تہ هن ۾ سکيا (تربيت) کان ڪيترو قدر مدد ملي سگهي ٿي؟ ڪهڙن اُپائن سان اسين ٻار کي اهڙو ماڻهو بڻجڻ ۾ مدد ڪري سگهون ٿا.

جيڪو سماج واسطي ئي نہ، پر پنهنجي واسطي بہ سماج جي نظر سان بهترين ۽ اَڌياتمڪ نظر سان مددگار ثابت ٿئي؟ ڇا ٻار کي شريشٽ پُرش بڻائڻ ۾ مدد ڏيڻ جو ڪو امڪان آهي؟ دئيو واد يا پراربڌ واد (نصيب وارو نظريئو) ٻار جي تربيت واري طريقي ۾ وڏو نقصانڪار (گهاتڪ) آهي. جيتوڻيڪ هر ٻار سهج گيان سنسڪار ۽ ورتين جي ڀنڊار سان گڏ ئي جنم وٺندو آهي، پر اُن کي پيدا ٿيڻ بعد هڪ ماحول (واتاورڻ) بہ ملي ٿو جنهن ۾ ورتيون اُسرجڻ (وڪست ٿيڻ) جي ڪوشش ڪنديون آهن. انهن جي عمل پذير ڪرڻ جي طريقي (ڪريئا وڌي) جو اگيان (لاعملي) ۽ سنسار کي سامهون ٿيڻ (مقابلو ڪرڻ) ۾ معصوم ٻار جي ناقابليت (ايوگيتا) جي ڪري اهو ٻالڪ وڏي سنڪٽ ۾ پئجي وڃي ٿو. آهستي آهستي ماڻهو (هڪ ٻار بہ) سمورين حالتن کي سمهڻ لڳي ٿو. جيڪڏهن ان کي نہ صرف پنهنجي بلڪ ٻين جي بہ ويچارن جي بنيادي سبب (مُول ڪارڻ) ۽ ڦل جو تجزيئو (نريڪشڻ) ڪرڻ ۾ مدد ملندي رهي، انهي ڪري اُستادن (اڌياپڪن) کي گهرجي تہ اهي هرهڪ ٻار کي ايترو جڳياسو

پتني هڪ سُوتر ۾ ٻَڌجي پنهنجا سنساري ۽ ڌارمڪ فرض پورا ڪندي گرهستي جيوَن کي سُکميہ بڻائي انساني زندگي جي آخري مقصد پرماتما پراپتي يا موڪش کي پائڻ لاءِ آهي. تنهن ڪري استري کي يوڳ پتني نہ پر ڌرمپتني چيو ويو آهي، پتني پتي کي ڌارمڪ راهہ تي هلائي پنهنجو ۽ پتي جو آتمڪ آڌار ڪري.

هندو ڌرم جي شاسترن ۾ وواهہ کي يگيہ ڪوٺيو ويو آهي. يگيہ معنيٰ پراُپڪار. يگيہ معنيٰ قرباني، پنهنجو سوارٿ قربان ڪري ٻئي کي سُکي بڻائڻ جو نالو ئي يگيہ آهي. وواهہ يگيہ پڻ پتي پتني کي هڪ ٻئي کي سُکي بڻائڻ لاءِ پنهنجي سوارٿ جي قرباني جي تلقين ڪري ٿو. ٻنهي کي پريم روپي رسي ۾ ٻَڌي هڪ ڪرڻ ڪري اِنهي سنسڪار جي شاسترن ۾ گهڻي اهميت رکي ويئي آهي. ڀڳوان جي ماياوي سنسار ۾ پتي پتني جو سنٻنڌ نهايت پويتر ۽ آڌياتمڪ آهي. گهوٽ ۽ ڪنوار ٻئي لائق هجن تنهن لاءِ ٻارن جي مائٽن جي جوابداري آهي تہ اِهي ٻئي عمر شرير جي گڻن، گُڻن، آچار ويچار صحت ۽ ٻين سڀني ضروري ڳالهين جي لحاظ کان هڪٻئي لاءِ موزون هجن تِن جو پاڻ ۾ اِهو سنٻنڌ جوڙين. خاص ڪري ڪنيا جي پتا جي خاص جوابداري آهي تہ ڪنيادان ڪرڻ لاءِ لائق وَر جي چونڊ ڪري. وواهہ پَڌِتي ۾ ڄاڻايل مُکيہ منترن جي سمجهاڻي ودوان براهمڻ کان ويڌي پڙهائڻ وقت ڪرائڻ گهرجي. خاص ڪري ڪنيا جي پِتا کي ڪنيا دان ڪرڻ وقت ڪيل سنڪلپ ۽ وچن ۽ وَر جي قبوليت سپت پدي ڪنيا وَر جي ڪاٻي پاسي ارڌ انگني ٿي ويهڻ کان اڳ ۾ وَر جي قبوليت هَوَن يگيہ ۾ آيل ويدڪ منتر ۽ انهن جي معنيٰ جي صاف صاف سمجهاڻي جي گهڻي ضرورت آهي.

اڄڪلهہ اِنهي سنسڪار جي اهميت گهٽجي ويئي آهي. براهمڻ پڻ گهٽ ڄاڻ رکن ٿا تہ يجمان پڻ صرف دستوري Formalty پوري ڪرڻ جو ويچار رکڻ وارا آهن. تنهن ڪري انهي ڌرمي سنسڪار جي آڌياتمڪ اهميت گهٽجي ويئي آهي. صرف ليکو ڪري بي سمجهي سان رسم جي پورائي ڪئي پيئي وڃي.

اسان جو وواهه اڌياتمڪ اصولن تي رکيل آهي. جنهن پٽاندر وڏي سان وواهه ڪرڻ سان اسان جو وشواش آهي ته پتي پتني جيڪي ٻن جدا جدا گهرن ۾ پَلجي اچن ٿا ۽ جدا جدا پرِڪرتي ۽ جدا جدا ماحول وارا آهن سي پاڻ ۾ اسان جي ويد منترن جي پرڀاوَ سان ملي هڪ ٿي پنهنجو پريوارڪ ۽ سماجڪ جيوَن سُکميه بڻائين ٿا ۽ سنسار ۾ اڌياتمڪ اڌي ڀوتڪ ۽ اڌي ديوڪ جِيوَن کي پُختو ۽ سٺي نموني نظم وارو بڻائين ٿا. اسان جي وواهه ۾ استعمال ٿيڻ وارن ويد منترن تي ڌيان ڏيڻ سان پتو پوي ٿو ته اِهي وڏي مَهتوَ وارا ويد منتر وواهه جي وقت پتي پتني تي پنهنجي پويتر فرض جيڪي انهن جا هڪٻئي ڏي آهن تِن جي بجا آوري ڪرڻ لاءِ حُڪم ڪن ٿا ته اوهان ٻئي زندگي ڀَر هڪ پراڻ هڪ مَن ۽ هڪ آتما ٿي رهو حالانڪ اوهان جا ٻه سرير آهن ۽ پنهنجي دِلين ۾ هڪ ٻئي لاءِ ڪلياڻ واري ڪامنا پرجي وڃي. پتني هڪ پَتي ورت ڌاري ٿئي ته پتي پڻ هڪ پتني ورت ڌاري ٿئي. جواني جي چڙهواڳ ڪام واسنا کي هڪ ئي پُرش ۽ استري تي مرڪوز ڪري پنهنجي قابو ۾ آڻجي. سواءِ رتوڪال جي ڪام يوڳ ۾ پاڻ کي نه لڳائجي. رتوڪال ۾ رَجسولا کان پهريون ٽي راتيون نامناسب آهن. چوٿين رات کان سورهين رات تائين گرڀ رهڻ لاءِ رتوڪال سمجهيو وڃي ٿو. جنهن کي پُٽر سَنتان جي چاهنا هجي تنهن کي 4-6-8-10-12-14-16 رات جو ملڻ گهرجي ۽ پُٽري جي چاهنا وارن لاءِ 5-7-9-11-13-15 رات مناسب آهي. پر گرڀاڌان سنسڪار جي وِڌي سان ٿيڻ سان سنتان ڌرماتما ۽ سُشيل پيدا ٿيندو. پتي پتني جو پاڻ ۾ سنٻنڌ نوڪر ۽ مالڪ وانگر نه پر دوست ۽ برابري جي آڌار تي يا راجا ۽ راڻي وانگر هڪ ٻئي سان پريم ۽ سهيوگ جي آڌار تي ٻَڌل هئڻ گهرجي. حقيقت ۾ وواهه ٻن پويتر دلين جو پاڻ ملائڻ وارو پويتر ٻنڌن آهي. جيڪو گرهست آشرم ۾ قلبي يوت تي پنهنجو آخري مقصد پائي ٿو. گرهست آشرم مَنُو مهاراج جي وچنن مطابق سيني آشرمن جو رکشڪ يا پالڪ آهي. اِنهي ذريعي ديوتا، پتر، ماڻهو، برهمچاري، وان پرستي، سنياسي، براهمڻ، ٻاؤ، اَتِتي، اپياگت، بي سهاري، بيڪاري، پَشُو، پَکشي، ڪُتو، ڳانءِ ۽ سڀ پنهنجو گذران حاصل ڪن ٿا. گرهست آشرم صرف يوڳ وِلاسن لاءِ نه آهي پر زندگي ڀَر پتي

پالنا ڪرڻ ڪٽنب جي ڀاتين کي سُک پهچائڻ ۽ شيوا ڪرڻ ۽ پنهنجي ڌرم جي پالنا ڪرڻ سان گڏوگڏ مُلڪ، سماج ۽ جاتي لاءِ پنهنجي پٽي جو ڀاوَ رکڻ ۽ انهي جي وستار کي وڌائڻ لاءِ آهي. تنهن ڪري پتي پتني کي سداءِ انهن سيني ڳالهين جو خاص ڌيان رکڻ گهرجي.

دامپَتيہ جِيون اُديشيو مَهان سيوا مَيَس تَتا

سماج ديش وِشوي ڀيوا دِوَيہ آتما نَم سَمَرپيتَ

دامپتيہ (پتي پتني)جي گڏيل جِيوَن جو مقصد ئي سماج- ديش ۽ وشوَ جي مهان شيوا ڪرڻ آهي. تنهن لاءِ پتي پتني ٻئي ملي ڪري پنهنجي دِوَيہ آتمڪتا يعني تيجسوي شخصيت جو سمرپڻ ڪن. اِهوئي انهن جو مکيہ فرض آهي. ائين ڪرڻ سان پتي پتني وواهہ جي آخري تَتوَ يا اُديش "ڀڳوت پراپتي" يا موڪش کي پراپت ڪري سگهن ٿا. اسان جو هندو ڌرم شاستر اگني جي روبرو ۽ ديوتائن جي پُوجن سان ۽ ويد منترن جي اُچارڻ سان گهوٽ ڪنوار کي وواهہ جي ٻنڌنن ۾ سدائين لاءِ ٻڌين ٿا. جن جي ڪري گهوٽ ڪنوار جو اڌو انگ ۽ ڪنوار گهوٽ جي ارڌانگني بڻجي پوي ٿي. گرهست ڌرم جو بنياد پتني تي ٻَڌل آهي تنهن ڪري پتني کي گرهہ لڪشمي

ڪوٺيو وڃي ٿو. پتني کان سواءِ پُرش اڌورو آهي. تنهن ڪري هن جي جِيوَن جي پُورڻتا لاءِ پتني جو هئڻ ضروري آهي. پتني کان سواءِ گرهست آشرم ٿي نہ آهي. پتني کان سواءِ پتي يا پُرش اڪيلو ڪوبہ ڌرمي ڪرم نہ ٿو ڪري سگهي. برهماجي جي منتني سرشٽي ۾ استري ۽ پُرش ٻنهي کي هڪ ٻئي جي ضرورت رهي ٿي. تنهن ڪري پتي پتني گرهست آشرم جي گاڏي گرهست آشرم کي ٺيڪ نموني هلائڻ لاءِ استري پُرش روپي ٻن ڦيٿن کي وواهہ سنسڪار سان گرهست آشرم جي گاڏي ۾ نهڪايا وڃن ٿا تنهن بعد ئي اِها گاڏي ٺيڪ نموني هلي ٿي. تنهن ڪري اِهي ٻئي هڪ ٻئي جا اَڌ انگ آهن ۽ ٻنهي جي ملڻ سان اِنهن جي وجود Entity هڪ ۽ مڪمل ٿئي ٿو. گرهست آشرم ۾ انهن جي هڪٻئي کي اَشد ضرورت رهي ٿي. تنهن ڪري گرهست آشرم کي زنده ۽ محفوظ رکڻ لاءِ نر ۽ ناري جي وواهہ جي خاص ضرورت رهي ٿي. انهي وواهہ سان گڏوگڏ زندگي ۾ ٻي انت پريم جو رشتو ڪڙو ڪيو ويندو آهي. جنهن سان پتي پتني هن لوڪ خواه پرلوڪ ٻنهي کي سُک ڪاري بڻائي سگهن ٿا.

هندو ڌرم ۾ شادي يا وواهہ سنسڪار جي آڌياتمڪ اهميت

پروفيسر شيام داس جوشي. مئي

هندو ڌرم ۾ گريان کان وٺي مرتيي تائين پراڻي لاءِ سورهن ڌرمي سنسڪار رکيل آهن جيڪي ويدن جي منترن جي اُچارڻ، ديو پُوڄن ۽ يگيہ سان سمپادن ٿين ٿا. 25 سالن جي عمر تائين برهمچريہ آشرم ۾ رهي ڇوڪرو ۽ ڇوڪري پنهنجي سرير جي مڪمل پُشٽتٽ ڪري ويدڪ ڌرمي سکيا ۽ سنساري وهنوارڪ وديا پِرائي گرهست آشرم ۾ پرويش ڪن ٿا. وواهہ جو سنسڪار برهمچريہ ۽ گرهست آشرم جي سنڌي تي (وچ ۾) اچي ٿو. اهو سنسڪار هندو سماج ۾ سڀني سنسڪارن کان وڌيڪ اهميت وارو سنسڪار آهي. انهي سنسڪار سان پتي پتني جو هڪٻئي سان سنبنڌ ٻڌجي وڃي ٿو. وواهہ سنسڪار سان پتي پتني جيون ڀَر هڪ سُوتر ۾ ٻَڌجي ٻن آتمائن کي ملائي هڪ آتما ۽ هڪ مَن ٻڌجي زندگي ڀَر جيون پريميہ ٻڻائين ٿا.

اَنيو اَنيَم سيوتُم پريمڻا ڏوَ يورَ ڌَرمَہ ڪَرماگتَہ
سَماتُو هَيہ اَڌِڪا اَستُو رَمَپتيور نِشچِتَہ سَدا
سَموتُ ڪِرش نِڪا سارِٿَم اَنيَہ سَيہ چَہ دوارو اَپِي
ڪلياڻ اَنَنديو سياتام سَپرڏا شِيلو پَرسارَٽي

پتي پتني ٻئي پاڻ ۾ هڪٻئي جي شيوا ڪن. اِهو ڌرم پُراڻي وقت کان پرمپرا کان هليو اچي ٿو. پتي پتني جا برابري جا اَڌيڪار بہ سدائين لاءِ ئي نِشچيہ ٿيل آهن. تنهن ڪري پتي پتني ٻئي پاڻ ۾ هڪٻئي جي شيوا، واڌارو، ڀَلائي ۽ ڪلياڻ لاءِ ساڌن ڪن ۽ آنند پائڻ جي مقصد لاءِ پاڻ ۾ سنجوڳ ڪندا رهن.

شادي کان پوءِ پتي پنهنجي پتني سان زندگي ڀَر ڌرم جي پالنا ۾ ساٿ ڏئي ٿي ۽ هن جي رڪشا (حفاظت) جي جوابداري پنهنجو پاڻ تي کڻي ٿو ۽ پتني پڻ پتي کي پرميشور جو سروپ سمجهي سدائين هن جي آگيا جو پالن ڪري ٿي ۽ هن جي شيوا ڪرڻ پنهنجي مُکيہ ڌرم سمجهي ٿي. حقيقت ۾ پتي پتني جو جِيون هڪ ٻئي جي ڪشش کي دور ڪرڻ، پاڻ ۾ دُک ۽ سُک ۾ هڪٻئي جو مڪمل ساٿ ڏيڻ ۽ هڪٻئي جي رڪشا ڪرڻ، سنسار جا سُک ۽ يوڳ ماڻي موڪش پراپت ڪرڻ لاءِ آهي.

وواهہ جو مُکيہ اُدمشيہ سنتان (اولاد) جي اُتپتي، پريوار جو پالن ڪرڻ سنبنڌين جي

بلاتڪار جا واقعا روزانہ ٿيندا رهن ٿا تہ ڇا اهي سڀ **مورک آهن يا عقلمند؟**

7- رشوت وٺڻ ۽ ڏيڻ: بڇڙي ڳالھ آهي، سرڪاري انتظام لاءِ گھاتڪ آهي، سرڪار ڄاڻي ٿي، سرڪاري آفيسر ڄاڻن ٿا تہ بہ رشوت هڪ سونهري پيشو بڻجي پيو آهي ۽ ڪروڙين جي انداز ۾ روزانہ رشوتن تي ڪاروبار هلي ٿو جڻ تہ سرڪاري ڌنڌو بڻجي پيو آهي ۽ لڪين ماڻهو روزانہ اهو رشوت جو ڪاروبار ڪن ٿا جيتوڻيڪ ڄاڻن ٿا تہ اها بہ هڪ قسم جي چوري آهي تہ بہ کلي عام ڪن ٿا تہ ڇا اهي سڀ **مورک آهن يا عقلمند؟**

8- معتبر: سنسار ۾ ڏهن ڪروڙن مورک ماڻهن جي پيٽ ۾ فقط ڏھ ڇٽا ودوان پڏيمان رهن ٿا اهو سڀ بہ ڄاڻن ٿا تہ ڄاڻندي بہ مال سڀ مورک ماري ٿا وجن تہ بہ ليڪجن معتبر ٿا تہ **اهي سڀ مورک آهن يا عقلمند؟**

9- وئشيا پڻو يا جسم فروشي: عظيم گناہ آهي انهن مان انيڪ ڀينڪر بيمارين جو جنم ٿئي ٿو لڪين اهڙا مريض "نيم حڪيم جي چاڪري ڪندا رهن ٿا اهو سڀ ڄاڻندي بہ لڪين شخص روزانہ نردوش نياڻين (وئشيائن) وٽ وجن ٿا تہ ڇا اهي سڀ **مورک آهن يا عقلمند؟**

10- جو مال ديش ۾ آڻڻ، واپار ڪرڻ، ديش سان دوکو يا غداري ڪرڻ برابر آهي. خون، قتل، هتيا هڪ وڏو گناہ آهي ڪنهن بہ استري کي گھر مان ڪڍي ڇڏڻ هڪ ڪميٽائپ آهي اهو سڀ ڪنڌڙ پوري طرح ڄاڻن ٿا تہ بہ لڪين واقعا روزانہ ان قسم جا ٿين ٿا اهي سڀ مورک آهن يا عقلمند؟

11- اخلاق: توهان جي سنتن جا پوئلڳ اهو سڀ ڄاڻندي بہ تہ سندس اخلاق کھڙو آهي سندن بدڪاريون ڄاڻندي بہ سندن چرڻ چٽين ٿا سي بہ لکن جي تعداد ۾ تہ **اهي سڀ مورک آهن يا عقلمند؟**

دنيا ۾ ڪوٽ اناج جي ڪانهي ڪو بکيو رهجي نٿو سگھي تہ بہ لڪين ماڻهو روزانہ بکيا آهن يا بک مري رهيا آهن ظاهر آهي تہ پرماتما جي طرفان ڪنهن بہ قسم جي کمي ڪوٽ آهي ئي ڪانہ ڪوٽ، اٽاٽ، ڏڪار آهي تہ فقط عقل جو ڇاڪاڻ تہ گيان جي برسات وسي ئي ڪانہ ٿي. برسات ڪانہ پوندي تہ سياويڪ ڏڪار نہ ٿيندو ئي. ۽ سچ تہ ان ڳالھ جو جواب ڪو بہ عقلمند ڏيئي نٿو سگھي اگر ڏيندو تہ فقط ڪو مورک!

اسان عقلمند آهيون يا بيوقوف (مورک)؟

ڪومل ڪماري

پڙهي پنهنجو جواب پاڻ ڪي ٻڌائي ڇڏجو. ٻئي ڪي ٻڌائڻ معنيٰ...... آهيو.

1- شراب: پيئڻ بڇڙو ڪم آهي، ٻڌي پرشٽ ڪندو آهي اهو سڀ شراب پيئندڙ به ڄاڻن ٿا ته به پيئندا ٿا رهن ۽ ڪروڙين ماڻهو پيئن ٿا پوءِ اهي سڀ مورک آهن يا عقلمند؟

2- ٻيڙي: سگريٽ پيئڻ نقصانڪار آهي. سگريٽن جي پئڪيٽن تي اهڙي هدايت لکيل هوندي آهي. اهو سڀ سگريٽ ڇڪيندڙ ڄاڻن ٿا سمجهن ٿا ته به ڇڪين ٿا (۽ پاڻ وڏندا رهن ٿا)

اهي سڀ مورک آهن يا عقلمند؟

3- ڏيتي ليتي هڪ ڪلنڪ آهي پاپ آهي بڇڙو ڪم آهي اهو سڀ ڏيتي ليتي وٺن، هٿ ڪرڻ وارا ڄاڻن ٿا ته به ڏيتي ليتي پنڻ، هٿ ڪرڻ لاءِ ڪڏا طريقا اپنائين ٿا ۽ آخر ۾ ان نئين ڪنوار جي هتيا به ڪن ٿا جن ۾ رواجي نه پر پئسي وارا، اڄ جا بيئل نامدار نادان جن کي لکن ڪروڙن جي به پرواه ڪانهي، ڪي شريف به آهن جن ۾ ڪي توهان جا مائٽ متر به هوندا، اهي سڀ مورک آهن يا عقلمند؟

4- سرڪاري لاٽري: شاهوڪاري شيئر، سٽا فئشن ايبل ۽ شاندار ڪئسينو ۾ هر قسم جي پئسن جي راند، اهي سڀ جوئا ۾ شمار آهن جا بڇڙي ڳالهه آهي اهو سڀ ڄاڻن ٿا ته به لکين لوڪ اها جوئا ڏاڍي "عزت" واري عادت سمجهي شڪار بڻجن ٿا. تي سگهي ٿو انهن ۾ ڪي اوهان جا اڳواڻ به شامل هجن ته ڇا اهي سڀ مورک آهن يا عقلمند؟

5- هتيا: خون پاپ آهي بڇڙو ۽ نيچ ڪم آهي. پڪي ۽ جيئري ٻار کي گرڀ ۾ ماري انهن جي هتيا ڪرڻ يعني گرڀ پات Abortion ڪرڻ سڀ هڪجهڙي ڳالهه آهي اهو به لکين ماڻهو ڄاڻين ٿا ته به ڪن ٿا ته اهي سڀ مورک آهن يا عقلمند؟

6- ويچار: بلاتڪار هڪ مهاپاپ آهي سمجهائڻ جي ضرورت ڪانهي هرڪو ڄاڻي ٿو، ڪندڙ به ڄاڻي ٿو ته به بيشمار

حڪم جاري ڪيو. سندس پٽ ٻالڪ ڀڳت پرهلاد اهو حڪم مڃڻ کان انڪار ڪري ڇڏيو تنهنڪري هرڻيه ڪشپ ڪيس طرح طرح سان اول سمجهائڻ، پوءِ ڌمڪائڻ ۽ پوءِ ستائڻ شروع ڪيو. پر پرهلاد ڪين مڃيو. تڏهن هرڻيه ڪشپ ان کي مارائڻ جا انيڪ اپاءَ ورتا. هر ڀيري پرهلاد محفوظ رهيو. آخرڪار هرڻيه ڪشپ هوليڪا کي گهرائي حڪم ڏنو ته ٻالڪ پرهلاد کي ڪٺي چتا تي چڙهي ان کي ڀسم ڪري ڇڏي جيتوڻيڪ هوليڪا ائين نٿي ڪرڻ چاهيو پر ڊپ وچان انڪار به ڪونه ڪري سگهي.

هوليڪا من ۾ ويچار ڪيو ته هو ڪيترائي پاپ ڪري چڪي آهي پر هن ڀيري اهو پاپ هرگز نه ڪندي ان فيصلو ڪيو ته ڀڳوت ڀڳت ٻالڪ پرهلاد کي بچائڻ لاءِ هو آتم بليدان ڪندي. ڦڳڻ مهيني جي پونم هئي. چتا تيار ڪي وئي هوليڪا سان وغيره ڪري صاف ڪپڙا پائي پويتر تي چتا جي پريڪر ڪئي پوءِ ڀڳت پرهلاد کي ڳڻ يوجي چتا تي ويٺي. جڏهن چتا واري باهه ڀڙڪي ته هوليڪار اها وردان واري اوڍڻي پاڻ تان لاهي ان سان پرهلاد کي ڍڪي ڇڏيو. هوليڪا جو شرير ڀسم تي ويو ۽ پرهلاد سلامت رهيو. هن واقعي جي ياد ۾ اسين هولي جو تهوار ملهائيندا آهيون.

پاٺڪن جي شنڪا جو نوارڻ ڪرڻ ضروري آهي. هن تيوهار جو نالو پرهلاد نه پر هولي آهي. ان ڏينهن اسين "هولي" جو پوڄن ڪندا آهيون. پرهلاد جو نه انهي کي پريڪرما ڏيندا آهيون. ان چتا جو ٽاندو گهر کڻي ويند ااهيو ۽ ان ۾ مان اڌ سڙيل ڪوپرو به پرساد طور ڪٽندا آهيون. ٻئي ڏينهن انهي چت جي ڀسم کي پاڻي جي ڪار ڏيئي ان ڀسم جو تلڪ لڳائي. اسين "ڌولي وندن" سان ان جي پوڄا ڪندا آهيون. اهي سڀ ڳالهيون ثابت ڪن ٿيون ته هوليڪا لعنتي نه پر لعل هئي.

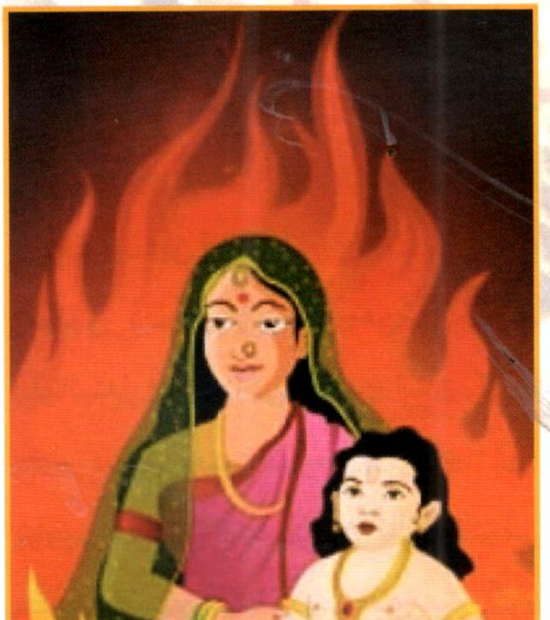

ڄاڻي، ڪام ديو ڀڳوان مهاديو جي سماڌي ڀنگ ڪرڻ لاءِ تيار ٿيو. ان ديوتائن کي چيو تہ هو اڪيلي سر اهو ڪم نٿو ڪري سگهي. تنهنڪري ان کي مدد واسطي وسنت ديو جي بہ ضرورت آهي. ديوتائن جي پرارٿنا تي برهماجي وسنت ديو کي پيدا ڪيو. پوءِ ڪام ديو پنهنجي پتني ”رتيءَ ۽ وسنت ديو سان گڏجي ڀڳوان مهاديو جي سماڌي ڀنگ ڪرڻ لاءِ روانو ٿيو. اتي پهچي ڪام ديو ۽ وسنت اهڙي ليلا رچائي جو صرف پورو وايو منڊل نڪارجي ويو پر سڀ جيو جنتو، پکي، جانور توڙي ٻيا پراڻي ڪام جو شڪار ٿي ويا. ان بعد ڪام ديو چوڙي مهاديو جي سماڌي ڀنگ ڪري ڇڏي. تڏهن ڀڳوان مهاديو ڪروڌ سان ڀرجي پنهنجو ٽيون نيتر (اک) کوليو، جنهن مان اگني نڪتي، جنهن ۾ ڪام ديو ڀسم ٿي ويو. انهي ڪري اسينهن ڏينهن تي مدن هن وارو اتسو ملهائيندا آهيون. هن ڏينهن اسان کي بہ ڪام ديو کي جيتڻ گهرجي.

پراچين ڪال ۾ هڪ ”ڍونڍا“ نالي راڪشس، ڪڏهن ڪنهن ڳوٺ ۾ تہ ڪڏهن ٻئي ڳوٺ ۾ وڃي، ٻار اغوا ڪري انهن کي ڪائي ڇٽ ڪري ڇڏيندو هو. تنهنڪري ماڻهو ڏاڍا ڏکي ۽ پريشان هئا.

هڪڙي ڏينهن ديو رشي نارد انهن ماڻهن وٽ آيو، هن ڪشٽ کان بچڻ جو اُپاءُ پڇڻ تي ناردجي ماڻهن کي چيو تہ ڦڳڻ جو پونم جي سانجهي جي وقت سيني ڳوٺن جا ٻار ٻڍا ڇاهي جوان نر ۽ ناريون گڏجي، هٿن ۾ لٺيون کڻي، ڍول وڄائيندا وڃي ڳوٺ جي ميدانن ۾ جمع ٿي ڳاريون بڪڻ شروع ڪن ۽ ڍول وڄائي ڏاڍو شور مچائين، ماڻهن جي ايئن ڪرڻ تي جڏهن ڍونڍا ڏٺو تہ سڀ ماڻهو ڪيس مارڻ لاءِ تيار آهن. تڏهن هو اتان سدا لاءِ ڀڄي ويو ۽ ماڻهن کي ان کان نجات ملي. هولي تي ڦاڳون ڳائڻ جو رهسيہ صرف اهوئي آهي.

هوليڪا دَهَن: هن واقعي جو تعلق ست جُگ سان آهي. دئيت راجا هرڻيہ ڪشپ جي ڀيڻ جو نالو هوليڪا يا هولا ڪاهو. ان کي برهماجي پاران تپسيا جي ڦل طور هڪ اهڙي اوڍڻي، چادر يا ڇٽي) ملي هئا جيڪا اوڍڻ سان ان تي باهہ جو ڪوبہ اثر ڪونہ ٿيندو هو. هرڻيہ ڪشپ پاڻ کي ايشور ڪوٺي پرجا کي سندس پوجا ڪرڻ جو

جراثيم مري ويندا هئا، تنهنڪري ماڻهن جو بيمارين کان بچاءُ ٿي ويندو هو. هن کان علاوه خاص ڪري هن ڏينهن تي ساوا چڻا (هولا) پچائي يا سيڪي کايا ويندا هئا. جنهن مان بہ مرضن کان بچاءُ ٿي ويندو هو. اسان کي بہ هن ڏينهن تي اهي هولا ضرور کائڻ گهرجن. هونئن بہ اسان ڏٺو آهي تہ هن ڏينهن مندرن ۾ رڌل چڻن (يا چڻن جي دال) جو ئي پرساد ڪيو ويندو آهي، جنهن جو ڪارڻ اهوئي آهي.

وسنت اُتسوَ. گيتاجي ۾ ڀڳوان وسنت رُت کي پنهنجي ويوتي چيو آهي. مهاڀارت ۾ هڪ هنڌ ڀڳوان شري ڪرشڻ ڌرمراج يڌشٽر کي چيو تہ تون وسنت ديو جي پوجا ڪري هي اتسوَ ملهائيندو ڪر. سنت پنچمي تي وسنت ديو (1) ماتا پرڪرتي جي پوجا ڪري هي اتسوَ ملهائيندو ڪر. وسنت پنچمي تي وسنت ديو ماتا پر ڪرتي Mother Nature جي گرڀ ۾ داخل ٿيندو آهي ۽ ان جو جنم ڦڳڻ مهيني جو پونم تٿي تي ٿيندو آهي. جڏهن پوري پرڪرتي سرسبز وڻن ٻوٽن ۽ رنگ برنگي گلن سان سينگار جي ويندي آهي. ماتا پرڪِرتي جي هن سنگار کي وڌيڪ نکارڻ لاءِ اسين قسم قسم جي رنگن سان هي تهوار ملهائيندا آهيون، جيڪا وسنت جي پوجا ئي آهي. وسنت جي جنم جي ڪٿا هيٺ مدن رهن ۾ ڏجي ٿي.

مدن رهن: ڪام ديو جو هڪڙو نالو "مدن" بہ آهي ۽ رهن جي معنيٰ آهي جلائڻ يا ساڙڻ، دور قديم جو شروعات ۾ تارڪاسر نالي هڪ راڪشس ديوتائن کي جيتي سرگ لوڪ تي قبضو ڪري ورتو. تڏهن برهماجي ديوتائن کي ٻڌايو تہ تارڪاسُر کي صرف ڀڳوان شوشنڪر مهاديو جو پٽ ئي ماري سگهندو جيڪو اڃا پيدا ئي ڪونہ ٿيو هو. تنهنڪري برهماجي ديوتائن کي مشورو ڏنو تہ وڃي ڀڳوان مهاديو کي پرارٿنا ڪن تہ پٽ کي اتپن ڪري ان جي وقت ڀڳوان مهاديو تہ ڏکهي عرصي واري ڌيان سماڌي ۾ لين هو. ديوتائن جو ڪاريہ سِڌ ڪرڻ لاءِ مهاديو جي سماڌي ڀنگ ڪرڻ ضروري هئي. پر اهڙو ڪم ڪري ڪير؟ چاڪاڻ تہ جنهن بہ اهڙو ڪم ڪيو ڀڳوان مهاديو کان بچي ڪونہ سگهندو. آخرڪار ديوتائن هن ڪم لاءِ ڪام ديو کي پرارٿنا ڪئي. اهو ڄاڻيندي بہ تہ ڀڳوان مهاديو جي ڪروڌ کان هو بچي ڪونہ سهگهندو پر پراپڪار پرم ڌرم

آئي هولي آئي

كجومل لڏر- ڪراچي

اسان جي سنسڪرتي ۽ سڀيتا توڙي اسان جو ڌرم ايترو قديم آهي جيتري هن جڳت جي عمر آهي انهي ڪري اسان جا پرب، تيوهار، اُتسؤ وغيره بہ انيڪ آهن. نہ صرف ايترو پر ڪن ڪن تٿين (تاريخن) تي هڪ کان وڌيڪ جدا جدا پرب بہ ٿين ٿا. تنهنڪري هڪ سال ۾ ٽي سؤ پنجهٺ کان بہ وڌيڪ تهوار ٿيندا آهن.

ايئن هوندي بہ اسان جا مکيہ تهوار چار آهن يعني رنگ جو تهوار "هولي". ڏاڳن جو تهوار راکي يا رکشا بنڌن. روشنين جو تهوار "ڏياري" يا ڏيپاولي ۽ "دسهڙو" جيتوڻيڪ اهي چار تهوار پوري هندو جاتي وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهائيندي آهي. تڏهن بہ ورڻ (جاتي) ڌرم موجب مکيہ طور راکي براهمڻ جاتي جو تهوار آهي دسهڙو کشتريہ جاتي جو، ڏياري ويش جاتي جو ۽ هولي شودر جاتي جو تهوار آهي.

ڦڳڻ مهيني جي پونم (ڪڏهن ڪڏهن چوڏس) تٿي تي اسين هر سال هولي جو تهوار ملهائيندا آهيون. جنهن کي "مدن رهن" ۽ وسنت اتسؤ بہ ڪوٺيو ويجي ٿو. ٻئي ڏينهن تي اسين "ڌولي وندن" (ڌوڙيو) جو تهوار ملهائيندا آهيون. مختصر طور انهن جو اتهاس هيٺ ورڻن ڪجي ٿو.

هولي هڪ موسمي تهوار آهي. هن ڏينهن کان سياري جي مند پوري ٿي وسنت (بهار) جي مند شروع ٿئي ٿي دور قديم وارا اسان جي رشي دنيا جي سيني علمن جا ڄاڻون هئا.

مند جي بدلجڻ جو پرڀاؤ انسان جي جسم تي بہ پوندو آهي. جنهن سان ڪي بيماريون بہ جنم وٺنديون آهن. انهن کان بچڻ لاءِ اسان جا جي رشيئن هن ڏينهن تي هڪ "ايشٽيءَ (يگيہ) جو بنياد وڌو. هن ڏينهن تي هر ننڍي وڏي ڳوٺ يا شهر ۾ يگيہ ڪيا ويندا هئا. جنهن ۾ آهوتي طور ٻي سامگري سان گڏ موسمي ميوا ۽ ڀاڃيون بہ ان يگيہ ڪنڊ ۾ هوم ڪيون ويندڻيون هيون. اهڙن يگين جي خوشبودار دونهين سان موسمي

تڏهن سيوڪ هولي جي چوگرد چڪر ڏيندي پرهلاد واري ڏنڊي کي باهہ کان بچائي ڪڍي وٺندا آهن.

انهي رسم مهل ماتائون پنهنجن ششو ٻالڪن کي هولي جي پوڄا ڪري، پرڪرما ڪرائي ڊگهي آيو (عمر) جي آشيرواد گهرنديون آهن. ٻريل ڪوپرا ۽ ڪاٺيون پرشاد طور گهر آڻبا آهن.

هولي موسم تي ساوا ڇڻا مارڪيٽ ۾ ايندا آهن جن کي "هولا" بہ چوندا آهن، انهي موسم ۾ هولا کائڻ سرير لاءِ صحت بخش ۽ مفيد آهن. شايد اهو نالو انهي ڪري بہ پيو هوندو. هولي کي هوليڪا بہ چئبو آهي.

هولي جو اُتسوَ اٺم تٿ کان شروع ٿيندو آهي ۽ پورنماشي جي ٻئي ڏينهن ڌوڙيو يا ڌولي وندن ملهائي سماپت ٿيندو آهي. انهي ڏينهن ۾ شادي شڀ مهورت ڪڍڻ جي منع آهي. اهو سميہ هولا شٽڪ جو هوندو آهي.

هولي جي موقعي تي هوري، ڦاگ، سوايا، گيت، دوها ۽ پرماتما جي گڻ ڳائي خوشي ملهائبي آهي. ڌوڙئي ڏينهن هڪ ٻئي تي سندر رنگ پچڪارين سان ورڪا ڪري هولي جشن سماپت ڪبو آهي.

هوري گيت

هوري کي بن کي کلاڙ. آج شام گهر آگئي
سنگ ۾ لي گواريا گورا، آج شيام گهر آگئي. هوري..

هوري هوري هٿ هُلا مچاتي، ڍول دف اور مردنگ بجاتي
ڪر ڪرکي سولهہ سينگار.. آج شيام گهر...

گوپي ڊٽ ڊٽ کي ڊنڊا چلاوين، گوال هنس هنس گدال لگاوي
سڀ کي حُليا دئي هٿ بگاڙ. آج شيام گهر..

شيام ڇوراتي ڇوري بنائي، جوڙي جوڙي ڪري اور نجائي،
ديوَ سرَ لوڪ سي ڇپي مار. آج شيام گهر...

هوري ايسي مچي ورساني، ڪوئي نارايڻ ڪهان تڪ بکاني،
پر پر کي ڦگوون کي ٽار، گهر گهر ۾ ونٽي گئي.

ڦاگ کيلن ورساني ۾ آئي هين نٽور نندڪشور
گهپر لائي سب گلي رنگيليءَ ڇايہ رهي جهان ڇٽا ڇبيلي،
تب رنگ عنبير اڙاوي هٿ مارت، پر پر جهور ڦاگ کيلن.

سَروَ سيہ چاهم هردي سِن وشٽو

ارٿ: مان ٿي سيني کي جيڪي پرڪرتي طرفان سنسڪار مليا آهن اهي قدرت قانون جا پابند رهن ٿا، پر منش پنهنجو عقل هلائي من پسند قانون، ريتون، رسمون ٺاهي ويٺا آهن جنهن ڪري اج دنيا ۾ فساد جهڳڙا، بدامني ۽ اشانتي آهي. پرماتما کي مڃڻ وارا صرف زباني ڪلامي مڃين ٿا پر قانون قدرت تي هلڻ جي همت ئي ختم ٿي ويئي آهي. هولي تي فقط هڪ ٻئي تي رنگ هاري پنهنجو فرض پورو ڪرڻ سمجهن ٿا. لڪين بڪايل، بيوس محتاجن ڏکين جي انسان جي هٿان انسان پيڙهجن پيا انهي طرف نظر نٿي پوي. انهي ظلم کان نجات ڏيارڻ لاءِ پربهو پاڻ اوتار ڌارڻ ڪيا. اسان جي اتهاس شاستر ڪٿا ٻڌائي ٿي ته "اهڙي اتياچار ظلم جي سمي ۾ پرماتما اڌ سرير منش جو ته منهن شينهن جي روپ ۾ ڌارڻ ڪري، لوهي تتل ٿنڀ (ڪنبي) منجهان پرگهٽ ٿي. نرشينگهه اوتار آيو ۽ ظالم رجا هرڻاڪش کي ماري، پربهو جي سچي ڀڳت پرهلاد (پهلاج) کي بچايو. سنڌ ۾ سائين اُڏيرو لعل جو اوتار به ڏکايل دلين جي پڪار تي ٿيو هو. هرڻاڪس پنهنجي پٽ پرهلاد کي مارڻ لاءِ ڪاٺين جو وڏو ڍير ٺهرائي پنهنجي ڀيڻ هولڪا کي چيو ته تون ٻالڪ کي هنج ۾ وهاري اگني ۾ ويهه، ڇو جو انکي جيڪا چادر مليل هئي انهي تي باهه اثر نه ڪندي هئي. هولڪا ايئن ڪيو پر اها پاڻ ٻري مري ويئي ۽ پرهلاد ڀڳت ڀڳوان جي ڪرپا سان بچي ويو. "جس ڪو رام راکي اُس ڪو ڪون چاکي." هولي تي انهي ڪري ڪاٺيون يا ڇيڻ ڍڳ ڪري پهريان اگر ڪنڪو، گلال، عنبير، ڌوپ، اگربتي، ڪافور، ناريل، جل وڏي پوروڪ ارپن ڪري، پرماتما جي استوتي آرتي ڪري پوڄا ڪبي آهي. گهڻو ڪري اها پوڄا ڳوٺن ۽ شهرن ۾ اجتماعي، هر سال مخصوص آستان تي ٿيندي آهي. ڪٿي ڪٿي پنهنجن گهرن ۾ هولي هومڻ جو رواج به آهي.

انهي ڪانپوءِ هولي کي، اگن ديوتا جي آراڌنا ڪري، منتر پڙهي باهه ڏبي آهي.

ڪوٽي ايپد تريہ ستيہ ڪرت توام هولي
ٻاليہ ميہ اتي سوم، پوجيہ شيامي پوتي، پوتي پردايہ تيم.

انهي هولي جي ڪاٺين ۾ هڪ ڏکهي ڏنڊي تي ڳاڙهو ڪپڙو هولي جو ۽ هڪ اڇو ڪپڙو پرهلاد نيلي جو ٻڌي به رکبا آهن. جڏهن باهه هولي کي چڱي طرح وٺي ويندي آهي،

هولي اُتسوَ

جڳديش راڻي - ڪراچي

هولي جو اُتسوَ، پرب يا تهوار، هندن جي خاص وڏن تهوارن مان هڪ آهي. جيڪو هر فرقي، پنٿ، مت ۽ هر ذات جو هندو ملهائي ٿو. اهو تهوار خوشين جو تهوار، رنگن جو اُتسوَ Festival of Colours جي نالن سان به مشهور آهي. هولي ڏاڍ ۽ ظلم خلاف آواز بلند ڪرڻ ۽ سچ جي راهه تي ثابت قدم رهڻ سيکاري ٿو. ديا، ايڪتا، ڀائيچاري، پريم جو درس ڏئي ٿو. اهو تهوار سياري جي ختم ٿيڻ ۽ بهار موسم جي آمد تي ”ماگهه مهيني جي پنچمي تٿ تي“ بسنت پنچمي تهوار ملهائي شروع ڪبو آهي. ان موسم ۾ قدرت جا وڻ ٽڻ، باغ باغيچا ڦٽڻ، ٽڙڻ ۽ ڦهلڻ لڳندا آهن. جڏهن بهار موسم جوڀن تي هوندي آهي ته ڦڳڻ مهيني جي پورنماشي ڏينهن هولي جو اتسوَ ڌارمڪ ۽ ڪلچرل نموني ملهايو ويندو آهي. انهن ڏينهن ۾ قدرت جي هر نظاري، جيوَ جنتو، جڙ ۽ چيتن پرڪرتي ۾ نکار ايندي آهي، وايو تتوَ به بدلجي سڳنڌت مهڪ پريو ۽ من موهيندڙ ٿيندو آهي.

هڪ ڪٿا آهي ته شنڪر ڀڳوان جي سماڌي ڀنگ ڪرڻ لاءِ ڀهرين ڪئلاش پربت تي بسنت رتو جي رچنا ڪئي ويئي پوءِ اَپسرائون موڪليون ويو ۽ ڪامديوَ جو آگمن ٿيو ته شنڪر جي سماڌي ڪلي ۽ هن پنهنجو ٽيون نيتر (اک) کولي ڪام ديوَ کي ڀسم ڪيو. اها بسنت رتو هئي.

حقيقت اها آهي ته هڪ وڻ تي، بهار جي موسم ۾ ويٺل پکي جهڙي نموني خوش ڏيڻ ۾ ايندا آهن ۽ پنهنجيون پنهنجيون مٺيون ٻوليون آڪرشڻ ڪندا آهن اهڙي نموني هڪ ڌرم جا پوئلڳ مختلف ذات پات، فرقا پنٿ مارگ جا ڀيد ڀاوَ وساري انهي بسنت رتو وانگر آنند منگل ملهائين نٿا. پر ڏنو ائين ويو آهي ته انسان انهي قدرت جي قانون ڪيپلائي دلين مان نفرت، ڪدورت، بغض متائڻ ۾ قاصر رهيو آهي. هڪ گرو جا چيلا يا پوئلڳ ڀلي الڳ الڳ هجن پر پاڻ ۾ پريم سان ملندا آهن پر هڪ ڌرم ۽ هڪ پرماتما جا پريوار چورائڻ وارا هو ڪري نٿا سگهن. جڏهن ته ڀڳوان گيتا ۾ صاف چيو آهي ته،

ستگرو ساڪشيات شو رُوپ آهي

شو اُواچ: جو پرماتما شو، اَننت (بي اَنت)، اَوييہ (نشٽ نہ ٿيڻ وارو)، اَجہ (جنم مرڻ کان پري)، نشڪل (بي داغ) ۽ ويوماڪار (آسمان جِيان سمايل)، من رهِيت سڀ جڳهہ سُوڪشم (باريڪ) آهي، اِنهيءَ جي ڪيئن پلا پُوڄا ڪري سگهجي ٿي؟ تنهنڪري ساڪشيات شو ئي گُرو رُوپ جو آسرو وٺي ڀڳتي ذريعي پوڄيو ٿو وڃي ۽ ڀُڪتي (ڀوڳ پدارٿ) ۽ مُڪتي ڏئي ٿو. منهنجي شو رُوپ آڪرتي (شڪل) انسان جي نظر ۾ نٿي اچي سگهي، انهي ڪري گُرو جو رُوپ ڌارڻ ڪري مان ئي شِشين جي سدائين رکشا ڪريان ٿو. ساڪشيات پرم شو پاڻ منش رُوپ سان پنهنجي شِشين (ڀوئلڳن) تي ڪرپا ڪرڻ لاءِ پنهنجو پاڻ کي لڪائي ڌرتي تي وچري ٿو. اهوئي پرم شو نراڪار هوندي بہ سچن ڀڳتن جي رکشا لاءِ گُرو رُوپ ساڪار بڻجي ڪرپانڌي سنساري جي مثل ڪرم ڪندي نظر اچي ٿو. پاپ ڪرم ڪرڻ وارا ماڻهو شري گُرو کي انسان جي رُوپ ۾ ڏسن ٿا، پر پُٽيہ ڪرم وارا منش شري گُرو کي شو رُوپ ۾ ڏسن ٿا. ساڪشيات پرم تتو سرُوپ شري گُرو کي اکين جي سامهون ظاهر ظهور هئڻ تي بہ ڀاڳيہ هِين (نياڳا) منش نٿا ڏسن. جيئن انڌا ماڻهو اُپريل سورج کي نٿا ڏسي سگهن. تنهنڪري اهو سچ آهي تہ گُرو ئي ساڪشيات سدا شو رُوپ آهي.

انهيءَ ۾ ڪوبہ شڪ نہ آهي. چاڪاڻ تہ جيڪڏهن گُرو ئي سدا شو رُوپ نہ هجي ها تہ ڀُڪتي يا مُڪتي ڪير ڏيئي سگهي ها؟ انهي ڪري سدا شو ۽ شري گُرو ديو انهن ٻنهي ۾ ڪوبہ فرق نہ آهي، پر جيڪي ماڻهو انهي ۾ ڀيد (فرق) ڏسن ٿا، اُهي مها پاپي آهن.

گُرو ئي اُپديشڪ جو رُوپ اختيار ڪري جِيو جي ٻنڌنن کي جڙ کان ڪاٽي پرم پد کي پراپت ڪرائي ٿو. چاڪاڻ تہ سيني تي ڪرپا ڪرڻ وارو ڪرُوڻانِڌي ايشور ئي آچاريہ جو رُوپ ڌارڻ ڪري، ديکشا ذريعي جِيوَ کي مُڪتي پراپت ڪرائي ٿو. هتي ئي شو گُرو رُوپ ۾ سِٿت ٿي پُوڄا گِرهڻ ڪن ٿا ۽ گُرو رُوپ ۾ ٻنڌنن جو ناس ڪن ٿا. (ڪُلارڻو تنتر، 13 اُلاس شلوڪ 13 کان 24)

شري مهيشور چوي ٿو تہ جِيوَ جي ٻنڌنن جو مُول ڪاڙن من جا ئي سنڪلپ وِڪلپ آهن. وِڪلپ رُوپ ڀِرانتي جي پئدا ٿيڻ سان ٻنڌن ۽ هن جي ختم ٿيڻ سان چِت جو ليہ (سماڌي) ٿيڻ تي موڪش جي پراپتي ٿئي ٿي. انهي ڪري جيڪو گُرو شِشيہ جي چِت کي ليہ اوستا ۾ پهچائي، جُدا جُدا وِڪلپ رُوپ ڀِرانتين کي ناس ڪرڻ ۾ سمرٿ آهي، انهي کي ئي ستگُرو سمجهڻ گهرجي. شاسترن جون ڳالهيون گهڙيون ٻڌائڻ وارا منش گُرو نٿا ٿي سگهن. انهي ڪري هي پاروتي مون خود ستگُرو جا لڇڻ چيا اهن تہ ستگرو ستيہ وادي، سچ تي هلندڙ، گُرو ڀڳت، اَٽل اِرادي وارو، سُوڪشم آچار وارو ۽ آتما ۾ لڳل، دان وغيره گُڻن سان ڀريل، ڪپٽ ، لوڀ وغيره کان آجا ۽ اُتم ڪُل ۾ پئدا ٿيل هوندا آهن. منش کي گهرجي تہ اهڙا لڇڻ ڏسي ڪري ستگرو کي سچاڻي وٺي ۽ ڪوشش ڪري اُن جو ستسنگ ڪري، تڏهن اُنهي جي ڪرپا سان من کي شانتي ۽ پرم پد جي پراپتي ٿيندي. (پراڻ توشٽي تنتر ڪانڊ 6، پريڇيد 3، شلوڪ 1، 2، 3، ۽ 4)

انوواڌڪ: بابو هيمن داس ڪوٺاري.

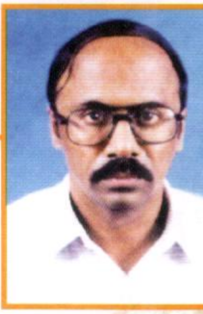

پريم جو پيغام

انجينئر هوتچند ڪرماڻي

جنرل سيڪريٽري

پاڪستان هندو ڪائونسل

اڄ کان ست سال پهرين ٺهڻ واري پاڪستان هندو ڪائونسل هاڻي ڪنهن حد تائين اِهو ثابت ڪري چُڪي آهي تہ هي فورم ڪجھ نہ ڪجھ ڪري سگهي ٿو ۽ هن کان وڌيڪ هندو ڪميونٽي جي ٻي ڪابہ گڏيل نمائنده جماعت نہ آهي. اِنهيءَ جو هڪ ننڍو مثال آءِ اِهو ڏيئي سگهان ٿو تہ هن جا ميمبر پنهنجي ذاتي محنت سان هڪ ئي وقت 85 جوڙن جي شادي 10- 12 هزار ماڻهن جي موجودگي ۾ ڪرائي سگهي ٿي جنهن ۾ ڪابہ سرڪاري مدد شامل ڪونهي. مچون ٿا اِهو ڪم هن ڪائونسل جو سڀ کان اَهم ڪم نہ هئڻ گهرجي.

ننڍي وڏي هر ڳوٺ ۽ شهر ۾ پنچائيتون ٺهيل آهن جيڪي تمام محدود نموني ڪم ضرور ڪن ٿيون پر هاڻي جيڪي مسئلا سامهون آيا آهن اُن لاءِ هڪ جامع پليٽ فارم جي سخت ضرورت آهي.پاڪستان هندو ڪائونسل اِنهيءَ ڪاريہ لاءِ پنهنجو رول ادا ڪرڻ لاءِ تيار آهي صرف توهان جو تعاون درڪار آهي. ذاتي مفادن کان مٿي اچڻ جي ضرورت آهي. هرڪو مُکي ٿيندو تہ ڪم نہ هلي سگهندو. هن پريم پتر ذريعي مان پنهنجي طرفان پنهنجي وِت آهِر هيٺين ڪمن لاءِ تعاون ڪرڻ لاءِ هروقت تيار آهيان.

1- ڪنهن بہ ڳوٺ يا شهر ۾ ميت بس يا ايمبولينس جي ضرورت آهي تہ هر سال هڪ ڳوٺ ۾ پهچائي سگهجي ٿي. شرط صرف هڪ آهي تہ پوءِ مقامي طور هلائي سگهو ۽ سار سنڀال لاءِ توهان جي ذميواري هوندي.

2- ڪنهن بہ ڳوٺ/ شهر ۾ مساڻن ۾ ڪوبہ ڪم آهي چوديواري يا ڪاٺين رکڻ لاءِ گودام وغيره اِنهيءَ ۾ مقامي ماڻهو تعاون ڪن اسان بہ تعاون ڪرڻ لاءِ تيار آهيون.

3- نياڻين جي شادين، ضرورتمند مريضن ۽ شاگردن لاءِ تعليم جي سهايتا فنڊن انُوسار ڪرڻ لاءِ تيار آهيون.

اسان جو هر ميمبر ٿورو ٿورو پنهنجي حصي جو ڪم ڪري تہ ڪافي ڪجھ ٿي سگهي ٿو. اِهوئي هن دُنيا ۽ آخرت ۾ ڪم ايندو صرف سمجهڻ جي ڳالھ آهي.

هر هندو جو فرض آهي تہ اُهو صرف پاڪستان هندو ڪائونسل کان ڪم وٺڻ جو نہ سوچي پر پاڪستان هندو ڪائونسل لاءِ معنيٰ ڪميونٽي لاءِ ڪم ڪرڻ جو سوچي تہ هي هڪ مضبوط ادارو ٿي ويندو جنهن جي اشد ضرورت وقت آهي. اڳيان بہ حالات وڌيڪ خراب نظر اچن ٿا.

پاڪستان هندو ڪائونسل هر ڪنهن جي پنهنجي آهي. هر ڪنهن کي اِنهيءَ جي ضرورت رهندي صرف تعاون ڪريو ۽ اڳتي وڌو.

Best Wishes

to

Hindu Community

on the occassion of

Holi Festival

from

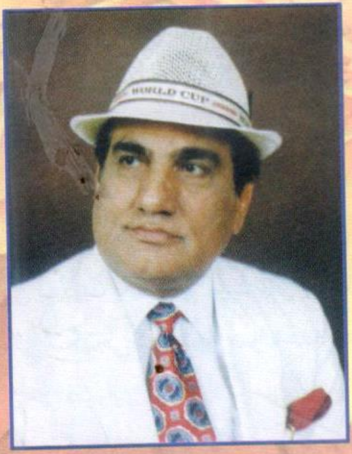

Syed Murad Ali Shah
Chairman

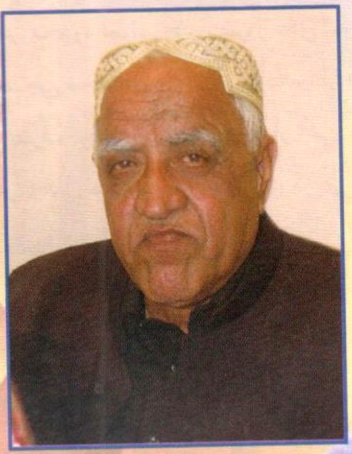

Jethanand Kohistani
Managing Director

SHAH GROUP OF INDUSTRIES

Head Office @ Karachi

Shah Cotton Ginners & Oil Mills, Bhiria Town, District Naushero Feroz
Partner: Prem Chand & Ramesh Kumar

Shan Cotton Ginners & Oil Mills, Bhiria Road, District Naushero Feroz
Partner: Prem Chand & Lekhumal

Shan Rice & Flour Mills, Bhiria Road, District Naushero Feroz
Partner: Prem Chand & Jai Kishan

Iqbal Flour Mills (Pvt) Ltd, Sakrand, District Nawab Shah
Director: Sham Lal S/o Khemoon Mal

Be Part of our Growing Family

Stemming out in More Than 80 Cities Nationwide

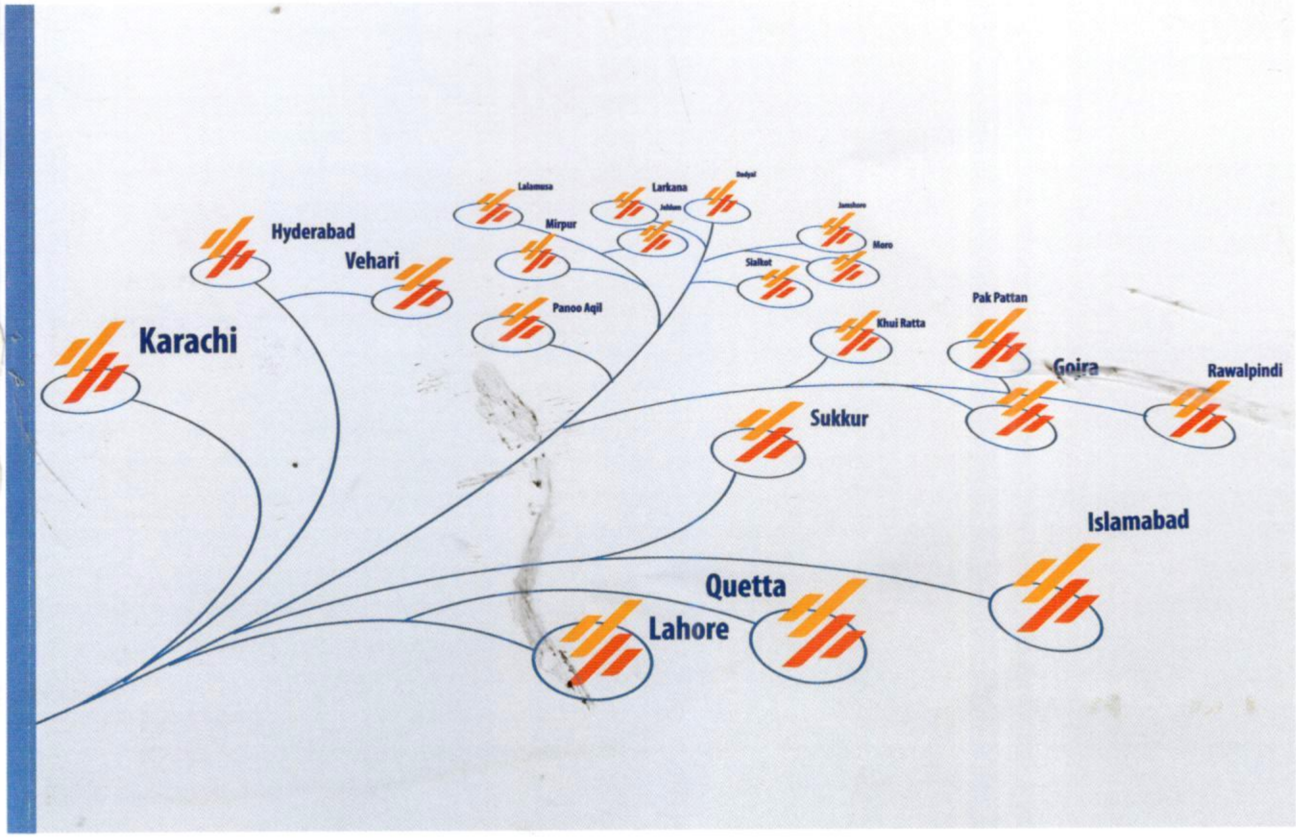

JS Bank is one of the fastest growing banks in Pakistan. With a vast online network of 150 branches in over 80 cities in all provinces; we are present wherever our customers need us to be. From the biggest cities to the smallest towns, we consistently offer outstanding services along with a host of innovative and growth-oriented products.

So join us and grow with us, as we set out to expand our horizons and achieve even greater prosperity.

Ogilvy & Mather

0800-011-22 | www.jsbl.com
150 Branches in over 80 cities

JS BANK